

عبدالرحمن بامهرنی

دهسته لانا چاری

گومانان د ناسمه را روزنامه گه ری و وه رگری دا
(پاریز گه ها دهوکی وه ک نمونه)

په رتور گه چاپ کریه یان **یاقدیرا** ژمنوه (2)

دهسته لاتا چاری

گومانا دناقبه را روژنامه فانیی و وهرگری دا
(پاریزگه ها دهوکی وهک نمونه)

عبدالرحمن بامهرنی

Bamerni77@yahoo.com

په رتوکه چاپکریښ چاډیر (2)

- نافی په رتوکی: دهسته لاتا چاری
- نفیسین: عبدالرحمن بامهرنی
- کاریکاتور: زیړه شان ساج
- دهرمینانا هونه ری: رهشاد بیجرمانی
- ژمارا به لاکرنی: (2) کوڅارا چاډیر
- چاپخانه: هاوار - دهوک
- تیراژ: 500 دانه
- ژمارا سپاردنی: () (سال 2012) ژ په رتوکه خانا به درخانیان، دهوک

هغه په رتوکه دوئی په ژ چاپکریښ چاډیر دهیته به لاکرن، پستی په رتوکه (نفیسینا هوالی روژنامه فانی)، کو ژماره ئیک ب خوهغه ه لگرتبوو. مه ل بهره ژی چند دهلیقه یه ک ه لکه فیت، ئم به رده وامیی ب فی پروژه ی بدهین و ب تاییه ت هره به رهمه کی د بواری روژنامه فانیی دا بیت، د ناڅ په رتوکه کی دا بهیته چاپکرن.

مافی چاپکرنی پاراستیه بو روژنامه یا چاډیر ©

به راهی

مه رهما من ژ به رهه څرکړنا ځی پهرتوکی، نه ز بشیم وان خالان دست
 نیشان بکه م، یین دبه ریگر و کوسپ ل به رامبر پیاده کرنا چکای
 مه دهنی دکومه لگه هی دا و بتایبه تی ل پاریزگه ها دهوکی. کو دقان
 بیست سالین بوری دا یان کو پشستی سه رهلدانی تا نوکه، نه و پیشکه فتن
 و گوهورینین دهنه دیتن، ل وی ناستی پیدای نینن کو نه م شانازی
 پی ببهین و تا نوکه ژی مروفه هست ب فه قه تیانه کی دناقبه را
 کومه لگه هی و جیهانا نوی یا سه رده مانه دا، دکه ت. نایا بوچی دقان
 بیست سالین بوری دا، نه م نه شیاینه دیموکراسیونی ب دامه زرینین!
 نایا رایا گشتی چاوان پهیدا دبیت و مه نه و شیان هه نه نه م وی رای
 دروست بکهین کو شلقین کوره ب جاددی نه که فن و جادده نه که فیه
 بن فیتیا چ هیز و لایه نان. نه فه هیقینی بابه تی منه کو من قورساییا
 بابه تی خواه دا یه سهر روزنامه قانیی و بوچی روزنامه قانیا مه نه شیاینه
 بو ځی کومه لگه هی، بیته ریبه ر و نیشاندهر.

بو سهر نیخستنا بابه تی خواه ژی من پاریزگه ها دهوکی وه رگریبه و من
 چه ند خاله ک داناینه به رسینگا خواه و من کرینه به روکی خواه یی کاری،

من بابه تي پهرتوكا خوه ل سهر چند ته وهره كان دابه شكريه، نه و ژي:
 ل بهراهي من شروفه كرنهك دا يه گرنگيا روژنامه قاني و بوچي
 روژنامه قاني. نه هاتيمه سهر نازاديا روژنامه قاني و خلكي چ پيدشي
 ب نازاديا روژنامه قاني ههيه، گرنگيا دسته لاتا چاري، دهما نه ف
 دسته لاته نه مينيت و جفاك دبه رامبه ر دا دبته دسته لات. من ژ
 نه بونا روژنامه قانيا نازاد ژي چند بابه ت نازراندينه، نه و ژي كه لتوري
 ترسي، بوچي نه م دترسين. من به حسي دسته لاتين دي كړيه وه
 دسته لاتا عشايري و دسته لاتا نايي. پاشي د به شه كي دي دا نه ز
 زفريمه روژنامه قاني و گرنگيا روژنامه قاني من به حس كړيه، بوچي نه م
 روژنامان دهرديخي و من چند كوسپين دكه فنه به رامبه ر روژنامه قاني
 و نه بونا خوانده قاي دياركړينه، وهك نه بونا خوانده قاي يان به لافكرنا بي
 پلان، ناريشين روژنامه قاني تا نه هاتيمه وي چندي ژي كا
 خوانده قان كيه و ناي روژنامه قانيا مه شيابه ب نه و تشنين نه و
 پيشكيش دكهن، خوانده قاي ژي پهيدا بكن. نه ف كه كولينا هني ژي
 من لدويف هندهك بنه مايين زانستي نه نجام دايه، نه و روژنامه و كوفارين
 ل ده قهرئ دهر دكه فن، پهرتوكخانه و كوشكين فروتنا قان به لافوكان،
 ژبلي سهنترئ پاريزگه هي، رهوشا روژنامه قاني و خوانده قاي ل ناحيه
 و قه زايين سهر ب باژيري دهوكي فه. نه فه ژي به شه كي قئ پهرتوكي و
 نفيسيني بويه، دبه شي دوي دا، نه هاتيمه ديت و بوچوونان، من چند
 ديدارهك نه نجامداينه، كه سين بسپور و تاييه تمه ند، نه كاديمي،
 چالاكفانين بواري جفاكي مه دهن، ديدار و بوچوونين مهيداني. ل
 دوماهي ژي من هه ولدايه هيقيني قئ نفيسينا خوه د هندهك
 دهر نه نجامان دا، نيشان بدهم.

ئز باوهرم ژى، ئەڤه کولینا هه ئەگه ر بکه فیته بیاڤی جیبه جیکرنی و
ل سهر خالیښ نیگه تیڤ راوهستین و پلانان بو دارښین، دى ل بهر
سینگا مهترسیترین گه فا دکه فیته بهر سینگا ئەزمونا خوه یا سیاسی
راوهستین و دى مه جڤاکه ک پهیدا بیت، کو شیانښ خوه گونجاندنى
هه بن و دى مه ئەو بهر و بیاڤ هه بن، ژبو دامه زراندا جڤاکه کى مه دهنی
و ئەم ناکه فینه بهر گه فا هزرښ پاشقه مایی و بهر ژه وهندییا چ
ئایدلورښه تان و دهستښ دهره کى ژى، کو شوینوارښ وى هه نه و ئەو ژى
دڤالاتیه کى دا کارښ خوه دکه ت.

گرنگيا في ښه کوليني

دښي ښه کولينا خوه دا، من ښايه ل وان خاله يان ښه کولم، يين دبنه
 نه گهري دويرکه تنا خه لکي ژ بنه مابين جفاکي مه دهنی و نه و چ تشتن
 دهاریکار، کو خه لک دگه ل پيڅاژويا نه ښو خوه نه گونجينيټ. نه و چ
 تشته و نه و چ هزرن ل سهر هزرا خه لکي د زال و نه و ميشکي هه
 نه شيایي خوه ژ بن باندوورا فشارا وان تشتان رزگار بکه ت. نه گه ر ل
 کومه لگه هي خوه سهح بکه ين، بتاييه ت دفان بيست سالي بوري دا يين
 پشتي نازاديا خوه بخو و پشتي سهرلداني، ده څه ر که ته د ره وشه کا
 دی دا، ره وشه ک کو ژ هه می لايه نه کی ښه يا ريڅوشکه ر کو جفاکه کی
 مه دهنی و مودرن په يدا ببیت، که لتوري سه پاندي ب سه ده هان سالان
 نه وي رژيمين نيک لدويڅ نيک ل سهر مه په يره و دکر و ژ دهرده سهر يان
 بو دهرده سهر يان و کاره ساتان و کومه لکوژي! ب ده هان پسيار دهينه
 نازراندن، نه ري بوچي نه م نه شياینه ديموکراسيه تي ب دامه زرينين؟ نه و
 چ دهسته ه لاتن نه م که تينه بن باندورا وان و کی به رزه وهندي دمانا وان

دهسته لاتا دا هه يه؟ ريگه چاره چنه هم ژي دهرباز بيبين؟ من ناماژه ب مهنډونه كي دا يه و نه دويره په قينا وي دي يا چاوا بيت و كنگي و ل چ دم! ژ نمونين زندي ژي يين لفي ده قري رويدان كو هيشتا نه ز مژويلي دروستكرنا في قه كوليني، خوپيشاندانا ل زاخو بويه، نه وا دوماهيا سالا 2011 ع دا هاتيه رويدان، ل پيشيا وي ژي زيده تر ژ سالا كي خوپيشاندانا ل سهرسنگي بويه. مەرما من ب ئينانا نمونين فان خوپيشاندانا ژي بتني نه و چ تشتن دبنه نه گەر كو رايا گشتي ژي پهيدا دبیت، دروستكرنا رايا گشتي ژي بمن وهره نه ددهسته لاتا تاكه كسان دا يه. نه گەر دهسته لاته ك ل پشت نه بيت و في دهسته لاتي باندورا خوه ل سهر خلكي و هزركرنا خلكي نه بيت، چاوان رايا گشتي پهيدا بو و ئايا دهما جاده دكه فيته بن باندورا دهسته لاته كا كوره و نه يا گونجاي بو دهمي نوكه هم تيدا دژين، سهرده مي ته كنه لوژيا و پيشكه تني، كي دي باجه يا زيانين في كوره يي دهت، نه و زيان دي چهند پاشماوين خوه لدويف خوه هيلن، كي دي بهرپرس بيت ژي و كي دي بهرپرساتي هه لگريت. نه گەر زيده تر فان نمونين مه ئينانين به حس بكه ين، نه ف خوپيشاندانا ل زاخو ژي بنافي ئايني و سوتنا جهي مه ساجي و پاشي كيش كرية جهين فروتنا مه ي و نه و گازينويين مه ي تيدا ده يته قه خارن، ژيلي زاخو ژي سهرچه قين وي گه هشتينه سيميل و زاويته و ديرالوك و چهند باره گايين يه كگرتو ئيسلامي كوردستان ژي هاتينه سوتن، كو لدويف راگه هاندنا زيانين فان

خوپيشاندانان ژي لدورين ددهان مليون دولاران ل پاش خوه هيلين، هر جوره کي وي مه ترسيي بويته کو من بابته ي فه کولينا خوه ژبو ترخانکري. نه گهر دوير ژ کوژي تومت کرنا ئيک دوو، ژلايي لايه نين سياسي فه ل بابته ي بنيرين ژي، نه ف خوپيشاندانا هه زهنگه کا برهنگه کي دي يه و ژ مه ترسييا هه بونا فالاتيه کي، نه و زهنگه ليدهت. دهما فالاتي ژي پهيدا بو، دهستين دهره کي کيش دکنه دنا ف دا و بهر ژه وهندين سياسي ژ هه مي ناليه کي فه زال دبن، دگه ل تيکچوونا پيش وهختا بارودوخي خه لکي، فيجا چ نه و خه لکي هه، ژ دهروني خوه، ژ مالا خوه، ژ جاددي، ژ دهسته لاتي، ژ گراني و بيکاري و نه ناراميا خوه تيدا دبينيت، يان خوه هه فبه ر دکه ت دگه ل جفاکين دي و کومه لگه هين دي، بتاييه تي نه گهر دهر دورين وي دهاریکار نه بن، ريکخراوين جفاکي مه دهنی بکاري خوه يي نه کتيف نه رابن، روزنامه گهري نه شيت هه زين وان تير بکه ت، دهنگي نه رازيبوني جاددي تژي بکه ت و کهس نه بيت رينمايان بو وي دهنگي يان شروفه کرنين پيدفي، بو وي نه رازيبوني بدانيت. دي بيني کيشمه کيشين خه لکي پهنگيانه سه ر ئيک و دگه ل په قيني ژي، کهس نه شيت خوه لبه ر بگريت يان سنوره کي بو زيانين وان پاشماوه يان ب دانيت. نه م دي دشاش ژي بين، نه گهر فان رويدانا پالدهينه کهس و لايه نان يان نه و نايډولوژيه تا خه لک پي هزر دکه ت، نه فا دروست بوي، نايډولوژيه کا مه ترسیداره کو ناین و مهنتقي پيکفه گریده ت و دگه ل خوه دا ناگره که نازادي و

پيڅه ژيانې د سوژينيت. ئە قائل باديان رويداي، قيچا چ ژ ئە گهري
 ثايني بيت يان ژي سياسي تي، زهنگه که بو پيداچونه قهي، دناډ وان
 ئايدولوژيه تين رزيايي و وي بهرهللايا ئە ئايدولوژيه تين هه گفاشتينه
 سهر ئيک، زهنگه که بو نه هيلانا گوماني و ئە و قالاتيا هه، دناقبه را
 خه لکي و خه لکي بخوه دا، دناقبه را خه لکي و ثايني دا و دناقبه را
 خه لکي و دهسته هلاتي دا. تا که ريکا ئە قرو ل بهر سينگا مه ژي بو
 دوباره نه بونا فان رويدانان، پيداچوونا يان نه هيلانا فان گومانايه و
 دهريژکړنا ئە و مه ندبونا هه! ئە گه ر ئە قرو بناقي ثايني هنده ک ژي
 هاتبيته دهريژکړن، دبیت، سوبه هي بناقه ک دي و ئايدولوژيه ک جوداتر،
 ئاکامين خرابتر هه بن و ئە و سيميائي ئارامي و ته ناهي و پيڅه ژيانا
 ده قهري بخو قه گرتي، دبیت بهيته شيلي کرن و رهنگه هينگي،
 ده رنه نجام د خرابکارانه ترين.

بهشي ئيکي

تهوهری ئيکي: روژنامه قانی

تهوهری دوی: په یاما روژنامه قانی

تهوهری سیی: پیشه یی دروژنامه گه ری دا

تهوهری چاری: دسته ه لاتا چاری

ته وهری ئیگی: روژنامه قانی

ئه ق ته وهره یی ته رخانکریه ژبو ئه گهریڼ دهست نیشانکرن و هلبژارتنا من بو (روژنامه قانی) د هشیارکړنا خه لکی و دروستکړنا رایا گشتی دا، ژبه رکو روژنامه قانی ژیده ره کی گرنکه یی پیزانینان و زانیاریڼ به رده وام دده ته وهرگری و ده می بیای و ده می بابه تان دا. ژوان بابه تیڼ من بو قی ته وهری دهست نیشانکړین ژی، ئه رکین روژنامه قانی، مافین هاولاتی به رامبه ر روژنامه قانی و دیسان چهند گوتنه کین که سین بسپور، دهرباره ی نازادیا روژنامه قانی هاتینه گوتن.

بوچی روژنامه قانی

روژنامه قانی دپیشه بیا خوه دا ب بهرچا فکړنا یاریپی کړن و خرابی و که مته رخه میان دکاروباریڼ گشتی دا، دخزمه تا راییا گشتی دا یه. دیتنن بهرته نگ بهرچا فکړنا، به لکو دادی بکار دینیت و نالیسه نگی دنیخته دبوچوونین هه قدر دا، پیشه یه که درویشمی وی (بلا رونا هیه که هه بیت).

روژنامه نفیس (ئهدولف. س. نوکس) ل روژناما نیویورک تایمز

توماس جیفرمون سه روکى سىي يى نه مريکا، لدوور روژنامه فانيي دبیژیت: نه گهر من بیخه دناشبه را هلبژارتنا، ته حکومتا بی روژنامه فانی یان روژنامه فانییا بی حکومت دقیت، نه ز دى یا دوى هلبژیرم.

لقیره دهما سه روکى نه مریکی دقې هلبژارتنى دا روژنامه فانیی ب باشر دزانیته، مه رهما وی پی روژنامه فانی نامیره کى گوهورین و پیشخستنى یه دهمی بیافه کی دا. نهو دویفچوون و دیدار و راپورتین ژ لایى په یامنیان شه دهینه دروستکرن و به لافکرن یان نیشانندان، نهو پیزانین و به هره ییا دهمی بیافه کیدا دهیته کومکرن و دکه فیته به رده ستنى وهرگرى و خاندنه فای، دووباره ئافاکرن و وهرارکرنا میشکى خه لکی یه و راسته کرنا وان پیزانین و گوتگوتکین خه له ته یین بو هاتینه گوتن یان وهرگرتن. سه روکى نه مریکی، یى شاش نینه دهما دسه ر وان ههمی ئاسانکاریین حکومت بو ملله تا و خه لکی پیشکیش دکته، روژنامه فانیی ب نه کتيفتر بزانیته. روژنامه فانی دشیته مل بملی خه لکی، دهمی بیافه کیدا، هر ژ تاکه که سى و کومه لگه هی، خاندنگه هی و ب ههمی دام و ده زگه هین خزمه تگوزارى شه، تا بلندترین گوپیتکا دهسته لاتى ژى کاربکته و رولى خوه بگيریت. دویفچونى ل سه ر ئالیین مژه وی بکته، راستیان به رچاډ بکته و دانیته به رچاډین خه لکی. کهنگی روژنامه فانیی شیا رولى خوه ب نه کتيفانه بگيریت، کهنگی کومه لگه ه یان خه لک دراستیان گه هشتن، هینگی دى ئینیتماا وی ژى بو حکومتى و دهسته لاتا وی یا بهیز بیت. دقیت نه ؤ چنده یا زانا

بيت، روژنامه فانی بهمی لایه نه کی څه دبه رژه وه ندا گشتی دا یه، چ
 هاوالاتی بیت یان کومه لگه ه یان دهسته لات بخوه بیت. ژبه رکو بتنی
 په یاما وی گه هاندن و بهرچا فکړنا راستیانه و بو راییا گشتی و
 ناشکه را کړنا لایه نی که مته رخه م و دویچوونا هر مژه وییه کی دهر
 بیافه کی دا.

ده ما هم به حسا روژنامه فانی دکه ین، هم به حسا دهسته لاتا چاری
 دکه ین. هه بونا نازادییا روژنامه فانی زی ژ ده فوره کی بو ده فوره کا دی،
 گریدیای چاوانیا پهیره وکړنا وی دهسته لاتی یه. هم دی دشاش بین،
 نه گهر هم نه گهرین نه بونا نازادییا روژنامه فانی بو هاوالاتی و خه لکی
 بزقرینین. ژبه رکو هر نه و خه لکه و هر نه و هاوالاتیه، ملکه چی هنده ک
 دهسته لاتین دی، وه که دهسته لاتا عه شاییری، جفاکی و نایینی دبیت.
 ژبه رکو نه و دهسته لات شایینه دگه ل دريژاهیا ده می، دهسته لاتا خوه
 ب پاریزن. نه و دهسته لاتا دقوناغین نیک لدویف نیک را دهر بازبوین و
 گه هشتینه مه، نه گهر گیرانا وان دهسته لاتان دده مه کی دا په یدا بین و
 ری بو یا فه کری بیت، نه و رییا ژ نه نجامی نه بونا فه زایه کی راگه هاندنی
 و ب دهسته ئینانا پیژانینا و ته کنه لوژیا سرده م، یا هاروو بیت.
 نه فوروکه فه زایه کی دی و جوداتر، که نالین عه سماني، نه نترینت و فاکس و
 ته کنه لوژیایی جیهان دنا ف پیژانینان و ناگه هیان را به رزه کریه. فه زایه که
 دیموکراسیه ت دشیت، تیدا رولی خوه بگیریت. نه گهر دقوناغین دوهی و
 پیژ دا، خه لکی ژیا نا خوه و خوه ملکه چی گوهی خوه کریت، خوه
 ملکه چی بیروباوهرین عه شاییری کر بیت! نه فورو د جیهانا سرده م دا،
 همی هه ستین وی پیچکه دشین هر پیشهاته کی شروفه که ن. نه و
 روژنامه فانه ک بو پیشکیش دکه ت، گه له ک جوداهیا خوه هه یه، دگه ل

هزرهکا عهشاییری یان جفاکی یان ئایینی. ب مهرجهکی ئهگه ر ئهځ دهستهلاتا بناځی دهستهلاتا چاری شیا روی خوه ب ئهکتیفانه بگیریت. کهنگی روی راگهاندنی دئافاکرنا کومهلگههی دا بگرنگی هاته زانین، پهیداکرنا مینبهران بو هاولاتی، ریډانا جفاکی مهدهنی کو بروی خوه رابین، ژبو پهیداکرنا هیزهکا بهرگر، ژبو دهستهلاتین دی یین ههین دگورهپانی دا، نههیلانا بریارین تاکانه و لدویف بهرژهوهندا لایه ن و هزرین بهرتنگ، یان ژی پیداگیری بو تهخهکی ل سهر بهرژهوهندا تهخهکا دی بهیتهکرن، هینگی ئهزل باوهرم دهستهلاتهک پهیدا بیت بناځی دهستهلاتا چاری، کو دی بابهتی مه بو ئهگرین فی پهیدانهبونئ یی تهرخان کری بیت.

ئازادییا روژنامهځانی

ئازادییا روژنامهځانی ژ گرنګترین ئازادیین رادهبرینی یه، مافهکی رهوایی هه رهاولاتیهکی یه. روژنامهځانی ل ههمی وهلاتین جیهانی بویه بهشهک ژ ژيانا سیاسی، هه رکهسهکی ماف ههیه بهشداریی د ریځهبرنا هندهک ژ وی سیاستی دا بکهت، ژبهرکو ئه و ژی ئهندامهکه ژ وی کومهلگههی. ئهځ چهنده ژی تیگههشتنه بو چهمکی دیموکراسیونی، ئه و دیموکراسیهتا ری ددهته هه رکهسهکی دهبرینی ژ بوچونین خوه ب ئازادانه بکهت، ئه و دیموکراسیهتا ری ددهته هه رکهسهکی بیته خودان بریار دئافاکرن و گهشهکرنا مللهتی خوه و کومهلگههی خوه دا. ژ بو وی چهندي ژی دا کو ئهځ کهسی هه بشیت بیته خودان بریار، دځیت یی ئازاد بیت دهبرینین خوه دا، دهزرا خوه دا. ئهځ ئازادییا ب

دهسته لاتا چاری دهیته نافکرن، دبیته نه گهړی په یدابونا راییا گشتی و په یدابونا راییا گشتی ژی دشیت فشاری بیخته ل سهر، هر سی دهسته لاتین (یاسادانانی، جیبه جیکړنی و دهسته لاتا دادوهری) ، دیسان چافدیږی و چاوانیا بجه ئینان و جیبه جیکړنا کارین فان هر سی دهسته لاتان رادبیت.

روژنامه قانیا نازاد

بهسکرنا نازادی، ل دهستیپکا هومی بابتهان دهیت کو گریډای دیموکراسیه تی بن، داهینان بی نازادی ناهیته کرن، پیشکه فتنا بی نازادی چ بهایی خوه نابیت. کهنگی روژنامه شیا رولی خوه بگرییت، شنوی دی بهایی نازادی هیته زانین. ژبه رکو روژنامه فانی مینبه را راده برینا نازاده و ل کومه لگه هی فه کری و نازاد، کهس و لایه نین په یوه نندیدار پالقه ددهت بو چاکسازیان و نه هیلانا که مته رخه میان دهومی بواره کیدا، بتایبته یین جفاکی و ئابوری و ره وشه نیبری.

روژنامه قانیا نازاد دشیت بیته چاف و زمان و گوهی هاوالاتی. برییا روژنامه قانی، نهوا دهرزا وی دا بیخته سهر به رپه رین روژنامی و دهسته لات و جهین په یوه نندیدار وان هزاران بینن. نه گهر روژنامه قانیا نازاد نه بیت، دگه ل هلبژارتنان رایا گشتی به رزه دبیت، هاوالاتی نه شیت بدهنگی خوه فشاری په یدا بکته، نه و په یوه نندیا دنافبه را دهسته لاتی و هاوالاتیدا برییا هلبژارتنان په یدابوی، دگه ل راگه هاندنا نه نجامین هلبژارتنان، نه و په یوه نندی دهیته برین.

کانديدېښ دهرچووي، برييا په يره وکرنا دسته لاتا خو ه کول سهر بنياتې نوينه ريځ خه لکي هاتينه هه لېژارتن، ب تاکانه ب هزر و بوچوونين خو، دسته لاتين خو په يره و جيبه جيډکه ن. پينه قيت، ل وه لاته کي بهرزه وه ندا حزبي يا زال، ديموکراسيه تيدا هيش ل قوناغين وه راري، نه و فه قه تيانا پهيدا دبیت، هاولاتي دهيلته ل نالي ته ماشه قاني. بويه دا کو نه و په يوه ندي يا موکم بيت و بهر ده وام بيت، دقيت هنده ک شيوازه ريځن دي بين په يوه ندي و چاډيريکړي هه بن، ديدو بوچوونين هاولاتي بهر ده وام بن و بگرنگي بهينه وه رگرتن و تاکه ريبا قې په يوه نديکړي زي ل وه لاته کي وه کو يي مه، ب ريبا راده ريبه کا ساخلم و ته ندروستي يه، نه و دهربرين زي، برييا روژنامه قاني و روژنامه قانيا ساخلم و نازاد سه متا خو دبينيت.

نه رکي روژنامه قاني

روژنامه قاني باشتريځ شيوازي په يوه نديکړي يه، دناقبه را هاولاتي و جهين په يوه نديدار دا، دناقبه را هاولاتي و دسته لاتي دا، دناقبه را هاولاتي و نه و تشتين ل ده وروبه ريځ وي رويدده ن و پهيدا دبن. بکورتيه کا دي نه دشين بيژين روژنامه قاني زمان حالي هاولاتي يه، نه گهر ب کاريځ خو يي دروست رابيت و بکه قيته سهر سکه يا خو يا دروست، روژنامه قاني نيکه م په نجره يه بو دهربريني ژ هرزين هاولاتي، ژ ديدو بوچوونين وي.

نه دشين قان نه رکان زي، کورت کهينه سهر قان خالان. نه و زي:

(ناشکه راکرنا راستيان، په يداکرنا راي ا گشتي، روهنکرنا مه ژيې تاکه کسي و ناشکه راکرنا لايه ني فهارتي ژ رويداني).

يا ژ هميې ژي گرنگتر، نه هيلانا نه باوه ريې دناقبه را هاوالاتي و حکومه تي دا، نه هيلانا پروپاکنده يان و چيکرنا راي ا گشتي.

مافين هاوالاتي

بهري بچينه دناق بابه تي نازاديا راده ربريني و مافين هاوالاتي ژ في نازاديې. دقيت چهند تيروژکان بيخينه سهر روپيې په يداکرنا في نازاديې و چاوانيا گه هاندنا يان گه شتتا پيزانينان، کو مافه کي ره وايې روژنامه قاني يه تي دا فان پيزانينان بدهست خوه فه بينيت و به لاق بکته، ژبو ليکنيزيکبونا هاوالاتي و جفاکي بگشتي ب دهسته لاتا جيبه جيکړني و ب سياسه تا ژلايې دهسته لاتي فه دهپته په يره وکرن، کو هاوالاتي ب مافي خوه يي رهوا دزانيت.

هاوالاتي حه ز دکته ناگه هي ژ دهر دورپي خوه هه بيت، وي ژي بريکه کي و دوا به شداري د دانا وي برياري دا هه بيت، نهوا ژلايې جهين په يوه نديدار فه دهپته دان. ديسان چاوانيا بريقه برنا کاران، بتاييه ت کارپن گريدي ژيانا وي يا روژانه و نهو تشتين کار دکه نه سهر نايندي وي و خيزانا وي و ب لايه نه کي ژيانا وي فه گريدي.

چهند ديتن دهر باره ي روژنامه فاني

دیتن و بوچوونین جدا بو روژنامه فانی و نازادیا روژنامه فانی هاتینه گوتن و دهر برین، یا ژ همیان ژی بهرچاقتر، گوتنا (بورکی ننگلیزی)، دهما دبیزیت:

(روژنامه فانی دهسته لاتا چاری په).

یان کو روژنامه فانی بگشتی، خوارنه کا هزری په، بریکا وی می شک پی روغن دبیت، راستی بو خه لکی ناشکه را دبن، پیزانین دکه فنه به رده ستی خاندۀای و وه رگری، نویترین رویدانین روژانه ده می بواره کیدا، سیاسی، ئابوری، جفاکی، ئه ده بی و هونه ری ژفان روژنامه یان وهر دگریت.

جیمس رستون گوتنه کا نافدارا هه ی، دبیزیت:

(ئه گره م ب چافی پولیسه کی ل ره فتارین روژنامه فانی بنیرین، دبیت وان ب هه والگیریا جهه کی بیانی گونه هبار بکه ین).

ئۀه ژی وی چهندي دده ته ناشکه را کرن، کو پیشه یی روژنامه فانی گه له ک یی کارتیکه ره ل سهر کومه لگه هی، مه ترسیدار، ماندیون و پری ئاسته نگه. ژبه ر کو ئۀه پیشه په، روژنامه نفیسی نه چار دکه ت کو گه له ک

یې گهروک بیت و گهلهک شیوازیڼ ریگان بگریته بهر، ژبو ب دهسته ئینانا هر پیزانینه کی.

(تقریش رشید) دبیژیت:

روژنامه فانی، نهو خودیکه یه، یا رویی دیموکراسیه تی ل هر وه لاته کی بهروفاژی نشان ددهت، هه ولدهت، نزیکونه کی بیخیه دناقه را نازادیا راده برینی و ناساییشا ناخوی دا.

روژنامه نفیس (ویلیام شرام) نازادیا روژنامه فانی د سی کوژیان را دبینیت، نهو ژی:

1. نازادیا پیزانینان:

نازادیا بدهسته ئینانا پیزانینان مافه کی رهوا یه، تا بشین ژيانا خوه پی ریکبخیڼ. پیخه مهت به شدارییا مه ددهسته لاتی دا، نهو چنده ژی مافه کی جه ماوه ری یی هه می خه لکی یه.

2. نازادیا گوتنی:

مافه کی رهوایی فه گوهاستنا پیزانینا یه، ب نازادانه. بو دوستکرنا بوچوونان دهر بابته کی دا و دان و ستاندنی ل سهر و ب نازادیا روژنامه فانی ددهته نیاسین. نهو ژی مافه کی جفاکی هه می یه کو ده زگه هیڼ راگه هاندنی پی رابین.

3. نازاديا ليگه ريانې:

مافه کي ره وایه ژ بو گه هاندنا ريڼ په يوه نديکړني ب ژيډه ريڼ پيزانينان
څه، کو دقڼين بهينه زانين و به لافکرن. ديسان مافه کي ره وایي جفاکي
په ژي، کو ده زگه هين راگه هاندني پيش وان څه، بقی کاری رادبن.

ديتنا جفاکي نيټ دوله تي

د جارناما مافي مروفي دا، د ماددي (19، 21) ي يا سالا 1948 ي دا
هاتيه، هر که سي مافي ده بريني و راده برينا نازاد هه يه، مافي
راگه هاندني، مافي کومغه بوني و چيکرنا کوملان، مافي به شداريکړني
دده سته لاتي دا و د کارين گشتي دا.

ديسان دريکه فتنا دولي يا گريډاي مافين مروفي بين که سايه تي و
سياسي، کو کومه لا گشتي يا نه ته وڼ نيگرتي رازيبون ل سهر داي،
دماددي نه هي دا هاتيه.

هر که سه کي مافي بوچوونين خواهه يه.

هر که سه کي مافي راده بريني هه يه، نازاديا ليگه ريانا پيزانينان يان
هزران، ب هر جوره کي هه بيت، بگه هينيت. چ برييا گوتني يان نفيسين
و تايپکړني بيت، چ د قالبه کي هونه ري دا يان بهر رييه کا نه و بخوه
ده له بژيريت دا.

گریدانا پهیره وکړنا فان مافین ددهقی دا هاتین ژ دماډی دوی، ژفی
ماددهی، ب ئهړک و بهرپرساتیڼ تاییهت، کو بکهفنه دبن گریدانین
تاییهت فه، بهلی - بتنی - ئاماژه بدهقین یاسای و بمرجهکی دپیډفی
بن.

تهوهری دوی: په یاما روژنامه قانی

دقی تهوهری دا په یاما روژنامه قانی هاتیه بهسکرن، گرنګیا وی و ئایا روژنامین مه چ بلاق دکهن و ئه و کوسپه یین دکه فنه بهرامبر به لاکرنا روژنامه و کوفاران و دویرکه فتنا خاندنهای ژئی.

په یاما روژنامه قانی

نقیسین و دویچونین روژنامه قانی، بهرهمی مانديون و هزرکن و سه ربورین که سین بسپور و شاره زایه دبیاقین جودا دا، بهرهمی داهیتان و هزرکنا فیه سوف و ئه کادیمی و رهوشه نبرانه، دیارکنا دهمه کی میژوی بی تایبته و شروفه کرنا نویترین پیشهات، ریښاندانا ژیانه کارامتر و ب ساناهیتر، گه هاندنا بویه رهک و رویدانه که شارتی و مژوهی، ناساندنا جچاک و پاراستنا که له پوری ملله تان، چیکرنا

سياسه‌تمه‌داران، ميژنونوسان، به‌هره‌مندان. گه‌هاندنا بويه‌ران وهك
خوه و بره‌نگه‌كې زانستي، چيكرنا راييا گشتي، نه‌هيلانا
پروپاكنده‌بيان، دويچوونا باب‌ه‌تان و نه‌هيلانا رويي مژه‌وي و قه‌شارتيي
وان، نه‌هيلان و ناشكراكرنا گه‌نده‌لي و گه‌نده‌لچييان، فه‌رمانبه‌ريڼ
كه‌مته‌رخه‌م، ريڼه‌به‌ري و دام و ده‌زگه‌هين بي به‌ره‌م، به‌رچا‌فكرنا
بويه‌ريڼ رويداني و له‌زاتي و بي لايه‌ني دگه‌هاندني دا، ناشكراكرنا
قولاچك و دويقه‌لانكيڼ نه‌گه‌ريڼ په‌يدا‌بونا رويداني، شروفه‌كرنا باب‌ه‌تان،
هزركن و بېركرنه‌كا دريژ‌خايه‌ن.

(بوف هير) دامه‌زرنينه‌ري روژناما (lemonade) يا فره‌نسي
دبيژيت (روژناميڼ روژانه يڼ مه‌زن دامه‌زرنينه‌ره‌كا پيشه‌سازي و ټابوريا
مه‌زنن و دي مينن، به‌لي نابيت و دقيت نه‌ببت و نابيت بتني بمينيت،
ژبه‌ركو نه‌و ريبيا خه‌لكي يه بو بده‌ستفه‌ئي‌نانا پيژانينان. برامانا نه‌و بو
بنه‌مايان په‌يدا دكه‌ت، يڼ كو دشيت برياران ل سهر تشتان بده‌ت و
بگه‌هپته هزريڼ تايه‌ت دوي ده‌رياره‌ي دا.

گرنگيا روژنامه‌فاني

ژبو وي چه‌ندي كو ده‌سته‌لاتا روژنامه‌فاني رولي خوه بگيريت، ري لبه‌ر
پروپاكنده‌يان به‌پته‌گرتن و باوه‌ري دناقبه‌را حكومه‌تي و هاولاتي دا ل
سهر بنه‌مايه‌كي تيگه‌هشتني بيت. دقيت روژنامه و كوفار بينه
كه‌ره‌سته‌يه‌ك و بگه‌فته به‌ر ده‌ستي خوانده‌فاني. خه‌لك فير بببت
سپيډي قه‌ستا كوشكا فروتتا روژنامه‌يان يان په‌رتوكخاني بكه‌ت و
روژنامه‌يه‌كي بكريت.

نه‌گهر نه‌قرو مه ناریشه‌یا نه‌بونا خاندنه‌قاي و وهرگری هه‌بیت، مه ناریشه‌یا گه‌هاندنا روژنامی بو هر جهه‌کی هه‌بیت. نه‌م نه‌شیابین باوه‌ریی بو خاندنه‌قاي چیکه‌ین کو به‌ره‌ف کرینا روژنامی‌ف ه‌بیت. دقیت نه‌م بیر ل تشته‌کی دی بکه‌ین، نه‌و ژي بیژین، مه ناریشه‌ دنا‌ثبه‌را روژنامه‌قانیی و هاوالاتی دا هه‌یه، مه ناریشه‌ دگه‌هاندنا راستیان دا هه‌یه.

نه‌گهر نه‌بونا کاره‌بی ئیک ژ ناریشین حکومتی بیت و هاوالاتی گازنده‌یان ژبه‌ر بکه‌ت، نه‌گهر په‌یداکرنا ئا‌فاهین ئاکنجیبونی ناریشه‌یا حکومتی بیت و هاوالاتی گازنده‌یان بو بکه‌ن و ببنه‌ پروژ و بودجه‌ بو بهینه‌ ته‌رخانکرن. بوچی پیشخستنا بیافی روژنامه‌قانیی ژي نابيته پروژ و بوچی بودجه‌ بو نه‌هیته‌ ته‌رخانکرن.

نه‌گهر مه‌ بقیت ده‌سته‌لاتا روژنامه‌قانیی رولی‌ خوه‌ بگیریته، روژنامه‌ پر فروشتن بیت و خاندنه‌قايه‌کی هه‌مه‌جور هه‌بیت. دقیت ل وان نه‌گه‌ران بگه‌رین بین بیافی‌ فی ده‌سته‌لاتی به‌رفره‌ دکهن، دقیت روژنامه‌قانیی بکه‌ینه‌ بیافی‌ گری‌دانا وهرگری ب ده‌سته‌لاتی‌ ف، ببیته‌ بیافی‌ په‌یداکرنا باوه‌ریی. دقیت هی‌زا فی ده‌سته‌لاتی بو به‌خشی‌ رادیویی و ته‌لفزیونی بتنی نه‌هیلین، به‌لکو هه‌ولبده‌ین ژ بهایی روژنامه‌ و کوفاران ژي زی‌ده‌که‌ین، روژنامه‌ و کوفاران پر فروشتن بکه‌ین. نه‌گهر خه‌ک فی‌ر نه‌ببیت قه‌ستا کوشکه‌کا فروشتنا روژنامان بکه‌ت و قه‌ستا په‌رتوکخانی بکه‌ت، بلا نه‌و ده‌ست پیشخه‌ری ب پروژ بیت و نه‌م ل خاندنه‌قاي بگه‌رین و هی‌زا روژنامی و گرنگیا وی بو نیزی‌ک بکه‌ین. روژنامه‌ راستیا رویدانی بو قه‌گو‌هیزیت، نه‌ک پروپاکنده‌یه‌کا جادی و هه‌تا بگه‌هیته‌ گو‌هین وی، نی‌قا راستی‌ ژي به‌رزه‌ ببیت.

ب روژنامې د سته لاتا عه شایری و جفاکی یا بهرته نگ و داخستی بگوهورین، بهرسینگا پروپاکنده یان بگرین، هیژې بدهینه حکومتې و د سته لاتا خوه. ئەڤا هه ژې په یدا نابیت تا ئەم هیژې نه دینه ناڤه روکا روژنامې خوه و مه پروژه یېن دیراسه تکرې نه بن، ئەم پې روژنامې بگه هینینه بچویکرتین دائیرا ئاکنجیبونې، خو ئەگەر (5) روژنامه بتنی ژې، ل وی دائیری بهینه فروتن.

ئەگەر ئەم دریکه فتی بین، کو دقیت د سته لاتا روژنامه فانیی رولی خوه بگرییت، مه باوهری هه بیت کو روژنامه فانی دشیت بوشاهی و گومانا دناقبه را د سته لاتې و هاولاتی دا هه ی، نه هیلیت. دقیت ئەم ل وان ریگه چاره ییان بگرین، یین دبنه ئەگه ری نه هیلانا فی بوشاهیې. ژوان ژې، کهنگی ئەم شیا یان خوه ئازاد بکه یان، روژنامه فانییا ئازاد بیت، گرنگیا هه بونا روژنامه فانیی و راده برینا ئازاد مه زانی، ئەم شیا یان روژنامې برهنگه کی زانستیانه بگه هینینه بهر د سته ی هر تاکه که سه کی. هینگی ئەم دی شین گه هینه فان ئەنجامان.

ئەو ژې، بهه بونا راده برینی، داهینان دی په یدا بیت، تایبه تمندی دی په یدا بیت، چاډیری دی ل سهر جیبه جیکرنا پروژه یان، دام و ده زگه هان هه بیت، لایه نی که مته رخه م دی هیته ئاشکه راکرن و لایه نی ئەکتیف دی هیته بهر چاډکرن. ئەڤه ئەم گه هشتینه ئەنجامه کی کو تیدا ئەدانا حکومتی و دام و ده زگه هین وی، بجوانترین ری بریڤه بچن. ئەم گه هشتینه ئەنجامه کی گومان و نه باوهری و پروپاکنده یین خراب دی هینه بن برکرن و دی ری لی هیته گرتن. د سته لاتا چاری دی رولی خوه ب ئەکتیفانه گیرییت و ری لبه رامبه ر د سته لاتین دی، وهک جفاکی و عه شایری و ئاینی هیته گرتن.

بوچی نهم روژنامان دهر دنیځین

ژبو وی چهندي کو روژنامه لهه می جهه کی بهیته خاندن، خهک گرنگی و بهایی وی بزانتیت. دقیت داتایهک لبر سینگا مه هه بیت، ریژا فروتنا روژنامی، نهو دهقهر و جهین روژنامه دگه هیتی و ههر جهه کی ژی چهن د لی دهینه فروتن و نهو کینه روژنامی دکرن. نهو که سین روژنامی دکرن، ژبه رچ دکرن؟ گرنگی و پویته دانین وی که سی چنه ژ کرینا وی روژنامی و وی چ ژی دقیت. وی دقیت روژنامه بو چ به لاقه بکهت و مه دقیت برییا روژنامی چ بگه هینینه وی. نه ری وی دقیت ناگه هیان بزانتیت، دویچوون و راپورتان، سهیر و سه مه ران، بابه تین جفاکی یان وه رزشی و ته ندروستی و زانستی. نه ری نه ژ که سی روژنامی دکریت، خاندن قایه یان ژی وه رگره که و بو وی گرنگه ههر تشتی نوی رویبدهت، بزانتیت. نه ژ خالین هه گه لهک گرنگن، بهری هزر دهر نیخستنا روژنامی دا بهیته کرن. بتایبته نه گهر مه ره ما مه پی، بده سته ئینانا پترین ریژه بیا خاندن قای و بکری روژنامی بیت. نه گهر ژی مه ره م ب دهر نیخستنا روژنامی بابه ته کی تابوری بیت و داهاتهک بو مه ژبه ر بمینیت.

نه ژه دخوه بخوه دا بابه ته کی جودایه ژ فه کولینا مه و دی دبه شه کی دی دا، ل سه ر ناسته نگین فی چهندي ژی رواه ستین و وان نه گهران به رچاډ که یان کو روژنامه نه شیایی ژبه ر رولی خوه بگیریته و تا نوکه نه بویه پیشه و روژنامه یین سه ره بخو نه شین به رده وامی بده نه دهر نیخستنا خوه. نه گهر لقیره و ویراهه، نمونین روژنامه قانیا نازاد بقی ریژه یا خاندن قای په یدا بون ژی، نهو روژنامه و گوڤار دی جهی گومانی

بن و نه شین نارمانجا خوه ببینن، به لکو مه رم ژ ده رښیختنا وی نه
 نه وه یا نه م فه کولینې ل سهر دکه یښ.

گرفتا نه بونا خاندۀقاي

دا نه م خاندۀقايي روژنامي بنیاسین، نایا راسته خاندۀقا نینه یان ژي
 هنده ک نه گهرين دی هه نه. دقیت نه گهرين به لاقه نه بونا روژنامي له می
 جهه کی بزانیښ، شیوازي به لاقه کرنا وی گه له ک گرنگه، چاوان دهیته
 به لاقه کرن، شیوازي گه هاندنا روژنامي بو به رده ستي خاندۀقاي یان
 وه رگری، بچ ره نکه. نه گهر نه قرو حکومت نه بونا کاره بی بگرنگی
 بزانیته و بکه ته پروژه هه ولین به رده سترنا بودجه یه کی تاییه ت بو
 به ره فکریت، نه گهر حکومت ناریشا ناکنجیونی بگرنگی بزانیته و
 بکه ته پروژه هه هر پروژه یه کی ژي بودجه یه کا تاییه ت بو به ره هه بکه ت.
 نه قرو ل هه یم کوردستانی و بتاییه تی ل ده قه را بادینان نه م پتر پیډفی
 پروژه کینه ژ بو به لاقه کرن و نه کتیقکرنا خاندۀقايي روژنامي. بودجه بو
 بهیته ته رخانکرښ، بابه تی روژنامه قانیی بگرنگی بهیته وه رگرتن و
 خاندنن باش و فه کولینن جدی ل سهر قی ناریشی بهینه کرن. ژبه رکو
 گه هاندن و به لاقه کرنا روژنامي له می جهه کی، ژ بابه تی گه له ک گرنگه،
 نه گهر بدروستی راوه ستان ل سهر هاته کرن و مه بهایي قی چندی
 زانی.

به لافکرنا بی پلان

چاوانیا به لافکرنا روژنامې و گه هاندنا وی بو بهر دهستی خاندنه قای، زور یا گرنگه. دکانداره کی نهو دهر فته نینه ل په رتوکخانه یه کی گه له ک دویری دکانا وی و جهی کارى وی، کارى خوه بهیلتیت و بجیت روژنامه یه کی بکریت. هر وهسا نه گهر کوشکین فروتتا روژنامه و گوڅاران نه بن یان باژیرفانیی چ جه بو وان که سان ته رخان نه کر بیت یین هزا فروتتا روژنامه و گوڅاران هه ی، چ نهو فروتن ل سهر لیقین جاددا بن یان فه کرنا کوشکین بچویک ل سهر لیقین جادده و شوسته یین جاددا یان گیراندنا وان. نه گهر نه فه ناریشا سه نته ری باژیری بیت، کو پتريا خه لکی باژیری خاندنه قایه و ده می خاندن و تیگفه دانا روژنامې هه ی، ژبه ر مه زنا هیا باژیری بو وی یا گرنگ بیت ناگه هیان بزانی ت یان خوه ژ گو تگوتان بده ته پاش. پی نه قی ت دی ناریشا ده فه ری ل ره خ و دورین باژیری گه له ک جوداتر و مه زنتر بیت، کو ناریشا گه هاندنا روژنامې دی بو وان ده فه ران چهن د یا ب زه حمه ت بیت و نهو خاندنه قای هه ی ژى دی یی ب چ ره ننگ بیت. گه له ک ناحی و کومه لگه ه و قه زایین سهر ب پاریزگه ها دهو کی فه، نه فرو روژنامه ناگه هیتی. به هانه ژى بو قى چهن دی روژنامه ل وان جهان ناهیته فروتن، بکری وی نینه، دکانین تاییه ت بفروتتا روژنامې فه نینن، گه هاندنا وان روژنامه یان بو قان جهان بخوه ناسته ننگه، ژبه رکو ریژه ییا نهو که سین بو نمونه ل ناحیه کی، کو تاکنجین وی ژ (700) مالان پتر بن و (10) روژنامه لی نه هی نه فروتن، دخوه بخوه دا ناریشه یه. ئیک بو نهو که سی تاییه تمه ند ب به لافکرنی فه و سپیدی روژنامې دگه هینته هه می جهان، بو وی دی گه له ک یا

بزه حمهت بيت بهرئ ترومبيلئ بده ته وئ ناحيئ، بو گه هاندنا بتني
(10) روژنامه يان و دبیت ئه و (10) روژنامه ژي، نه هيننه فروتن و
دنه نجام دا کړييا ترومبيلئ بتني نه دهرکه قيت.

دهستنیشانکړنا ناریشان

دا کو خه لک گرنگيا روژنامئ بزانيت، دقیت ئه و خه لک روژنامئ بکريت و
نه هيليت چ ژماره ژي دهر باز بين. ئه فرو مه روژنامين روژانه هه نه،
په رتوکاخين مه ژ روژنامه و گوغار و په رتوکان، ده می بياقان دا،
دپرن.

خه لکی گازنده يين خوه هه نه و دبیزن روژنامه يين مه ژ دهر حه ق
پيشه ييا خوه دهرناکه فن، روژنامه بخوه ژي بو خاندۀقاي و وه رگري
نه بوينه جهئ باوه ريئ و نه شيابينه سه رنجا وي راکيشن. کو دبه رامبه ر دا
خاندۀقاي بکيشته کوشکه کا فروتنا روژنامه و کوفاران. پينه قيت قئ
چه ندئ ژي ئه گه رين خوه يين جودا و ننگه تيف هه نه، هنده ک گريدای
خاندۀقاي و هوشمه نديا وينه بو گرنگيا ناگه هيان و گرنگيا روژنامئ،
هنده ک ژي بخوديئ روژنامه قاني فه دگریدايينه، روژنامه چ به لاف دکه ت؟
په ياما روژنامئ ژ ئه و تشتئ به لاف دکه ت چی يه؟ لاوازي پيشه ييا
روژنامه قاني دقئ کاری دا.

گه له ک پرسين دی و بابه تين دی هه نه، چ راسته وخو يان نه راسته وخو
دبنه ناريشه دقئ په يوه نديکرنئ دا. دئ هه ولده ين، هنده کان ژي
به رچاڅ که ين.

وهرگر یان خاندۀقان، کی یه؟

نۀم دى دشاش بين، نۀگر بيژين نۀگه رين فقهه تيانا خاندۀقاي ژ پهرتوك و روزنامه يان، هه بونا هندهك نالافين دى بين راگه هاندنى يه، وهك ته له فزيون و راديو و نۀنترنيت. نۀم دى دشاش بين نۀگر هزر بكه يان، دوپر كه تنه خاندۀقاي ژ نۀگرى په يدا بونا هندهك ناره زويين وى بين دى يه.

جارى، دا نۀم پسيارا وهرگرى يان خاندۀقاي بكه يان، نۀو كى يه؟ وهرگر، هر كه سى دناق كومه لگه ي دا بژيت، دهنك و باسين مرنى و بونى و نه ساخ بونى و ژن نينان و ژن بهر داني و گهريان و سره دانان گو ه ليبيت يان ب چافين خوه ببينيت. هر كه سى بير ل خارنى و فقه خارنى بكه ت، بير ل نفستنى و سه رشويشتنى و زاروكين خوه بكه ت، هر كه سى بير ل مروفائينى و هه قالينى و ملله تى بكه ت، بير بكه ت كو يى كريبيا خانى يان ترومبيلى يان كرينا فيقى و كه ل و په لى ناه مالى و خارن و فقه خارنى و گراني و نۀرزانيا بازاری و كريبيا ترومبيلى و ته كسيى دده ت، بارى نابورى بگشتى و نۀو گه فين سياسى بين نه نارامى په يدا دكهن، نۀو گه فين جفاكى بين كومه لگه ي پاشقه دهن، خوه كوشتنى و شهري و تولفه كرنى و دزينى و به سه ر داگرتنى دكهن.

خاندۀقايه يان كو هه مى كه س وهرگره و هر كه سه ك ب ريپن جودا، دهنك و باسى وهردگريت و بو وى زور يا گرنگه بزانيت ل ره خ و دورين وى، چ چيډبيت. بو وى زور يا گرنگه راستيا رويدانى وهك خوه، نه كيم و نه زيده تر بگه هيته وى. چ نۀو گه هاندن، خاندن بيت يان گو ه ليپون يان ژى ديتن. هر تشتى نيكسه ر گرندان ب ژيانا هاولاتى فقه هه ي. نۀو

تشت يې گرنګه، ريکين گه هاندنا وي تشتي بابه ته کي ديه و دبن هنده ک خانين دى فه يه، هنده ک بابه ت وه ک فه کولين و شروفه کرن، هنده ک وه ک هه وال و دنگ و باسين روزانه، هنده ک برييا دويچوون و راپورتان، هنده ک برييا ديداران و تا نويترين بابه تين زانستي و جيهان گه هشتيه چ پيشفه چوون، ژبلى بيهن فه دانا ميشکي خه لکي يې وه ستيايي، بهنده ک سه ير و سه مه ران فه .

گونه هبار کرن

بوشاييا دناقبه را نفيسه ري و خنده فاي دا هه ي، ده رگه هه کي نه باوه ريي هيلايه ل تاق و هه ر که س يې به رامبه ر، بوي بوشاهيبي گونه هبار دکه ت! نفيسه ر دبيژيت خنده فا نينه و گازندا دکه ت و به انا وي بو في چه ندي زي دبيژيت، شويبا ب هزار دیناران ئيک کوپي شه ربه تي فه خوت، دشيت پي چار روزنامان بکريت و نه بتني نه و، به لکو چار که سين دزي ژمالا وي، دي وي روزنامي خوين و هه ر وه سا نه فه گوته بو کرينا په رتوکه کي يان گوڅاره کي زي. د به رامبه ر دا، خنده فا گازندان دکه ن و دبيژن نفيسه ري مه نه شيايه چ نوياتيا په يدا بکه ت و نه و تشتي نه و دنفيسيت، بتني تشته کي روتيني يه و نه م نه شيايه پتفه به يينه گريدان و خاندن و نه خاندنا وان تشتان زي، نه چ ل مه کيم دکه ت و نه چ زيده دکه ت. سه باره ت نفيسه ران زي، دبيژن، بتني مه نفيسه ري کورته چيروکي و هوزانان يي هه ي و نه و نه و پي بناقي نويخازيي دنفيسن، ژبلي وان که سي دي تيناگه هيت، نفيسه ري روزنامي زي بتني شروفه کران دده ته لايه نه کي بويه ري و لدويڅ

به‌رژه‌وه‌ندا خویه‌تی و به‌رژه‌وه‌ندا سیاستا حزبا وی ژ وی دخازیت، ب وی ره‌نگی، بویه‌ر و رویدانان شروفه و به‌رچاډ دکه‌ت.

ئه‌څ گونه‌هبارکړنا دوو لایه‌نی، ده‌رگه‌ه‌کی نه باوه‌ریی دناقبه‌را ه‌ردوو لایان دا هیلايه ل تاق و ژ وی نه باوه‌ریی، دویر که‌تنه‌ک په‌یدا بویه. ژ وی نه باوه‌ریی ژی، نه نفیسه‌ر دشیت رایا جادی بگوه‌وریت و لاندنا جادی ژی که‌تیه به‌ر هنده‌ک ده‌سته‌لاتین دی یین فه‌شارتی و به‌نده‌ک ناقان و هر گاڅا وان بقیّت، دشین شلقا ب جادی بیخن. ئه‌و روزنامه‌فانیا مه لبر ده‌ست ه‌ی ژی، ئه‌گه‌ر هنده‌ک بوشاهی پر کربن ژی، به‌س دوی بیافی دا کار نه‌کریه کو ه‌ولین لاندنا جادی بده‌ت، دوی بیافی دا کار بکه‌ت جاده‌ روی بده‌تی، نه‌هیلیت شلقین به‌ره‌لالایی فیکه‌فن. لاندنا جادی چ گریدان ب حزبی و په‌یره‌وکړنا سیاستا وی فه‌نین، کو پالپشتیا فی به‌لاڅوکی دکه‌ت و هنده‌ک هزر بکه‌ن کو دشیان دا نینه، ه‌می بابه‌ت بهینه‌ نازراندن.

نه‌خیر حزب و ده‌سته‌لات ژی نه دگه‌ل وی چنده‌ی نه. ئه‌و شلقین ب جادی دکه‌فن، ئه‌گه‌ر دوو یان سی چار جاره‌کا دبه‌رژه‌وه‌ندا حزبی و ده‌سته‌لاتی دا بن ژی، نه رامانا وی ئه‌وه کو بو وی باشه و دبه‌رژه‌وه‌ندا وی دایه و ده‌سته‌لات ل سهر گوھی ته‌ماشه‌فانی لی بنی‌ریت، ژبه‌ر کو دی جاره‌کی ئه‌څ لاندنا رایا جادی یا کوره، ب سه‌ری وی حزبی و وی ده‌سته‌لاتی دا شکیت و خودی دزانی‌ت، هینگی دی به‌ره‌څ چ کاره‌سات چیت یان ده‌ما ئه‌څ تشته په‌یدا دبیت، هینگی باجا وی ژی دی یا مزن بیت. ژبه‌ر هندی، دقتی ئه‌و بیاف بو نفیسه‌ری و روزنامه‌فانی دقه‌کری بن، که پی جادی بلقینیت، ئه‌گه‌ر ئه‌و بیاف هنده‌ک جار بو ده‌سته‌لاتی، دزقر و ته‌حل ژی بن. ئه‌گه‌ر ئه‌م بیژین

روژنامه ښارنیا مه یا مهنده و نهو تشتی دنقیسیت و دنأزینیت و بلاڅ دکهت، وهك دوهی و پیړ و بهری هه یقه کی یه، کو نه ز لباوهرم، مه چ تشتی نوی زیده نه کریه. نه فه نه نجامی مهنډونه کی یه و نه یا دیاره ژی، نه ه مهنډونا هه ی، دی چهنه دومی کیشیت. دیارده یه کا زانستی یه ژی، هه ر تشته کی د حاله تی مهنډونې دا بیت، نه و مهنډونا هه ژی بریکین زانستیانه نه هینه چاره سه رکن، دی ناکامین خراب لدویف خوه هیلیت.

ته وهری سیی: پیشه یی دروژنامه گه ریی دا

ئه ؤ ته وهره یی ته رخانکریه بو په یوه نډیا دناڅه را خانده ځای و روژنامه ځانیی دا و بوچی روژنامه ځانی نه شیا په بیته که ره سته یه ک، کو پتربیا خانده ځایان ل دووران کوم څه بن. ئایا پیشه یی دروژنامه ځانیا مه دا هیه و روژنامه ځانی شیا په وی تشتی به ره ؤ بکه ت یین ه زین خانده ځای تیر بکن؟

په یوه نډیا دناڅه را خانده ځای و روژنامه ځانیی دا

دا کو روژنامه ځانی یا پر خویندن بیت، دځیت ئه و روژنامه ځانی بکه څیته بهر ده ستی پتربیا خه لکی. په یوه نډیا روژنامه ځانی و خانده ځای دگه هینته ئیک زی، ل سه ر گه له ک بنه مایان راوه ستیا په . روژنامه نفیس ده ما ب کاری خوه رادبیت، دځیت ب شاره زای و هونه ر و زانستی و پیشه ییانه کاری خوه ئه نجام بده ت. راستگویی وی دڅه گوه استنا

هه والان دا زور يا گرنګه، په ياما خوه بدروستاهي بګه هينيت، نه ګر ه کيما سي دوي ګه هاندني دا ديارکرن، نه ټه هينګي مافي خاندۀ فاي هاته خارن، ژبه رکو نه و تشتي روژنامه به لاق دکهت، مافي خه لکي و خاندۀ فايه، کو روژنامه نفيس بو ب راستګوي و زانستيانه به لاق بګهت. نه و په يوه ندييا دناقبه را خاندۀ فاي و روژنامي دا په يدا دبیت، ل سه ر بنياتي هندک خالانه، کو دي به حس کهم، نه ګر نه و خالين هه نه هاتنه په يره وکرن، دي راستګوييا وي به لاقو کي هيتۀ ژ ده ستدان. ژوان خالان ژي کو سه نګه کي دده ته روژنامي يان کو فاري.

پيشه يي د روژنامه فانيي دا

نيک ژ به ربه ستين دکه ټنه درييا روژنامه فانيي دا کو نه شيابيت رولي خوه بګيريت، روژنامه فاني نه شيايه بيته پيشه. به ريبا چه ند سالان من وهک سه رنفيسه ري روژناما چافدير، ژ وان په يوه نديين به رده وام بين دګل نفيسه ر و روژنامه نفيسان. من په يوه ندي ب نفيسه ره کي کورد ل وهلاتي نه رويج کر و من لينکي روژنامي بو فريکر و من داخاز ژيکر بو روژنامي، بابۀ تان بنفيسيت. ب خوشحالي ټه ګوتي ګه له ک باشه و د پسياره کي دا کو کريه دناقبه را دوو کفانان دا و وهک که ني دګل دا ب ني ميلي فريکري، ګوته من هين پاداشتين نفيسه ران چه ندي ته رخان دکن. من ژي به رسفا وي دا و هر وهک وي دناقبه را دوو کفانان دا و بګه ني، من ګوتي ژ ده ه تا پازده دولاران و ژبه رکو تول کوردستاني نيني، دي ب پاداشتين ته، ته زياتيه کي ل کافيتريايه کي ټه خون. دبه رسفا خوه يا نوي دا ګوته من، کو من مهره م پي بنتي، ناي ل کوردستاني

روژنامه قانی و نقيسين بويه پيشه يان نه. دناما خوه دا نقيسي بو، کو ل وه لاتی نه رويج وه ک نمونه، چاوان نوژداری و نه اندازیاری و پاريزهر ژ پيشه يي هره باشن و بو بسپوريږي وان دبنه داهاتيه کي باش، پيشه يي روژنامه نقيسي و نقيسه ري ژي ژوان پيشه يي پر داهاته و خه لک لفي وه لاتی چه زدکهن في کاري بکهن. ژبلي داهاتي ژي، لبر چاډيږي خه لکي خودان ريژگرتنن.

براستي لڅيره کاري نقيسيني نه بويه پيشه و في چه ندي ژي نه گريږي خوه هه نه. ژوان ژي، باژيري دهوکی، نه گهر نه م فه کولينا خوه بو ترخان بکهن، باژيره کي داخستي و سنوردارکريه. ژ لايه کيفه ري نقيس بهر به سته و دهريازبونا وي ري نقيسي بزه حمه ته، کو نه ف که سين دکرومانجي دگهن، پتريا وان بري نقيسا لاتيني دخوين و دنقيسن. ژ لايه ک ديڅ و ل هريما کوردستاني و ل روژه لاتي کوردستاني کو ري نقيس ب پيتيږي عه ربه يي، ناريشه يه ک دي دکه فيته درييا نقيسه ر و روژنامه نقيسين في ده قه ري دا، نه و ژي شيوه زاري ناخفتني يه، کو نه م پي ب سوراني و کرومانجي ناف دکهن. براستي ژي ناريشه يه نه گهر تو پهرتوکه کي يان روژنامه کي ل دهوکی ده ريڅي و بتني ل دهوکی بيته خاندن، نه فه ژ لايه کيفه خنده فا چارچوفه بو و بهرهم ناهينه خاندن و ناهينه فروتن ژي.

ژبلي في چه ندي ژي، کاري روژنامه نقيسي ژوان کارانه کو دويچوون بو دڅيت و دسه ر وي سرگيژيا بو هي ژي، ژ وي مانديبوني، نه گهر دويچوونا بابه تي ژلايي روژنامه نقيسي فه کيماسي تيډا هه بن، نه و گونه ها روژنامه نقيسي نينه، ژبه رکو نه و پاداشتا بو وي دويچوني ده يته دان، بابه ت ژي دي لدويڅ وي پاداشتي هيته ترخانکرن کو

پيش وهخت نه و پاداشت ژي يا فه بريه. ژبه رکو يا رهوا نينه روژنامه نفيسه ك دويچونه كا گه لك بزه حمهت بكه ت، دوماهي بتني حه قي ترومبيلاي وي دهرنه كه قيت.

بو نمونه نه گهر دويچوونه ك يان ديداره ك دگل سه روكي باژرثاني يان پاريزگاري هاته دروستكرن، دقيت نه و به رهه قيا روژنامه قاني يا بو ب چ رهنك بيت، دقيت روژنامه نفيس چ بو وي ديداري بكه ت و به رهه قي ب چ رهنك بيت، كاميره و ريكوردين خوه هه لگريت و ب به رهه قيه كا پيش وهخت نيكسهر بژوور كه قيت، يان بكيماتي دقيت به ريبا ديدارا خوه ب حه قتيه كي كيمتر نه، خوه به رهه قي قي ديداري كريت، دقيت پيزانينا ل سهر هر تشته كي گردياي ديدارا خوه و بابته وي خرشه كه ت، دقيت ناگه هيښ پيش وهخت دگل دا هاتينه كرن يان هر تشته گردياي بابته وي لدهف وي هه بيت، به ري وي چ جورين داخويانيا هاتينه بلافكرن، يان چ كيماسي و چ باشي هه بن وهك پاشماوي بابته بده ته نازراندن. دقيت روژنامه نفيس يان نه و كه سي وي روژنامه نفيسي، بو وي كاري رادسپيريت، يي ناگه هه بيت كو نه و ديداره بو روژنامي زور يا گرنگه، دبیت جاره كا دي نه و دهرهف په يدا نه بيته فه، بو ديداره كا هه مان شيوه.

تا قيره مه گرنگيا قي ديداري زاني، به لي نه گهر نه و په يامنير يان نه و روژنامه نفيسي وي ديداري به رهه ف دكه ت، خوداني پاداشتا خوه يا كيم بيت، نه و يارمه تيا روژنامه بو به رهه ف دكه ت يا فه بري بيت. هيښكي روژنامه نفيس ژ دهره قي ديدارا خو دهرناكه قيت، زه حمه تي پيغه نابته و دي به رژه وهندا خوه پاريزيت. ژ لايه ك ديغه، هه مان روژنامه نفيس دي ژ ديداره ك ژ وي جوري خو دته پاش، دي خو ل

پروژه يه کي بجويک يان هه واله کي سهر پي، سټک که ته خودان. هم ژلايه کي ټه، پاداشتا وي يا مسوگه ره و يا دوي ژي کاره کي ب سانا هي يه و هه ردووي، وه کي نيك دهينه بهرچاڅ.

دبيت هنده کي بيژن پا روژنامه نفيسين جيهاني چاوان پاداشتين خواه دهرديخن و روژنامه فاني چاوان دبته پيشه!. ژبه رکو هم ل دستپيکي يه و هيش هم نه شي يه روژنامه فاني بکينه که ره سته يه کي و بهيته فروتن، هم نه شي يه خنده فايه کي مسوگه ربکه ين، هم نه شي يه باوه ريي بو وه رگري و خنده فاي پيدا که ين کو لدويف روژنامي بگهرت، هه ژ دويچونين نيك لايه ني، هه ژ شيوازي به لاکر نه کا نه دروست، هه ژي ژ بي پلانيا دهرنيخستنا روژنامي يان کوفاري و هم ژي ژ که مته رخه ميا حکومه تي بو لايه ني راگه هاندني و نه پويته دانا وان پي و نه دانا زانياري و پيزانين پيدفي. لفيړه رهنگه بهيته گوتن، پا ره وشتي روژنامه فاني کيفه دچيت يان بيژن، روژنامه نفيسه کي دشيت ناراسته ييا روژنامه يه کي يان ده زگه هه کي بگهوريت! نه گهر نه و روژنامه فان خودان پيشه يي خواه بيت و ره وشتي روژنامه فاني ب پاريزيت. نه ز باوه رم هه روژنامه نفيسه کي خودان ره وشتي خواه يي روژنامه فاني يه و چه ز دکه ت باشتري هه وال، باشتري دويچوون بو روژناما خواه بينيت و لب نافي وي بهيته به لاکر. به لي پسيار لفيړه نه وه، نه گهر روژنامه خودان سياسي ته کي نارادا نه، نه بيت! پلانا وي راکيشانا خنده فاي، نه بيت! بو وي يا گرنه نه بيت، نه وچ که س و لايه نن وي روژنامه يي دخوينن. ل وي ده مي نه و روژنامه يان نه و ده زگه هه بو وي روژنامه نفيسي يا هاريکار نابيت، پشته فاني ژي ليناکه ت، کو لدويف هه واله کي به مان شيوه بگهرت، بتايه ت نه گهر

روژنامه و ژيډهري وی هه والی، دنيک بازنه يا کاری دا بن و بتاييهت نه گهر
 فه شارتنا وی هه والی بگرنگيا خوه بزائن. يان ژي تا د بازنه ييا کاری وی
 دا نه بيت ژي، خوديڼ وی روژنامی، نه شين سهرگيژيی بو روژناما خوه
 ژ جوره هه واله کی بقی رهنگی پهيدا بکهن. ژبه رکو داهاتی فروتتا
 روژنامی بو نه یی گرنکه و دبیت هر دبنیات دا، که سهک نه بيت
 دويچوونی ل سهر پر فروشتتا روژناما وان بکهن. لقی دهمی نه و
 روژنامه قانی خوه بخودان په يام دزانيت و بقیت رهوشتی خوه یی
 روژنامه قانی بلند ب پاريزيت، بهره بهره دی بهر پین وی هینه کورت
 کرن و دی سنور بو هینه دانان. به لکو دبیت روژنامه قان بخوه ژي،
 لدوماهیی بگه هیته باوهریه کی کو بی ناگه هیا خوه دانته نالیه کی،
 ژبه رکو دزانيت رهنج و زهحه مهتا وی ل سهر حسابا که ساتیا وی په و
 ژلايهک ديغه، ل دوماهیی ژي نه و روژنامه قان ل وی دهزگه هی، دومی
 ناکیشیت و دی پال پیغه هینه دانان.

دهستقه ئینانا پیزانینان

نيک ژ ئاريشين هره بهرچا قیڼ دکه قنه درييا روژنامه نفیسی مه و
 روژنامه و دهزگه هیڼ به لافکرنی دا، کو نه شين کاری ل سهر بکهن، مافی
 بدهستقه ئینانا پیزانینایه. ژبه رکو په یوه ندييا هره بهرچا قفا وهرگری و
 روژنامه قانی بنيک فه گریددته، پیزانین دروستن. چه ند نه و پیزانین
 گریدای ژيان و خوش گوزه رانیا خه لکی بن، چه ند خاندنه قايهک زيده تر،
 دی بوی روژنامی فه، هیته گریدان.

(نامار تاسين) زانايي ثابوري و خوداني خلاتي نوبل، دگوتنه کا خوه دا لدور مافي بدهسټفه ئينانا پيزانينان، دبيژيت: (لهر وه لاته كي، ديموكراسيهت و روژناما نازاد لي ههبيت، برس لي نامينيت).

ژبهركو دهما روژناما نازاد كه ته كاري، دانا پيزانينان ب مافي خهلكي يي رها هاتنه زانين. هينگي روژنامه دي لدويث هه كه مته رخه ميه كي گريهت و دي روژنامه بڼه پروژهيك ژ چاره سه ربي، دي ري ل گنده لبي هيته گرتن و خزمه ته كا باش و لهه مي بيافه كي دي شه فافي و روني په يدا بيت. نه گهر كارين هاوالاتي بدروستي هاتنه بريقه برن، نه گهر پروژه بي كه مته رخه مي كه تنه كاري، هم دي دهر فه تين كاري بو هاوالاتي په يدا بن، هم زي دي ناستي زين و خوش گوزه رانبا وي خوشتر لي هيت. دي ريژا هه ژاريي زي خوه ل نزم ترين پله دهت. لفي ره كي دي ژ في هه فكيشه يي سودمه ند بيت، پينه قيت دام و ده زگه هين حكومي و نيداري و حكومهت بخوه زي، حكومهت ژفي چهندي دي بيته لايه ني هه ري سودمه ند و مفادار، ژبهركو هم ژ ناليه كي، نه و پروژين ئيخستينه بواري جيبه جيكرني دي دباش و دريژ خايه بن، هم زي ناريشين هاوالاتي، دي كيم بن. كه مته رخه م دي هيهت سزادان و ژ جهي وي دي هيهت راکرن و دبیت بهيته فه گوهاستن زي و به روقاژي زي، لايه ني باش و چالاک، دي دهسوخشي لي هيهت كرن. يا گرنگ زي كو مه رها من پي، دي باوه ري دناقه برا هاوالاتي و دهسټه لاتي دا په يدا بيت، خهلك دي به ره ف په يدا كرنا روژنامان فه چن و روژنامي بگرنكي وه رگرن.

بمن وه ره گه لهگ جاران هندهك جوړه پيزانين ناهينه دان، ب به انا (پاراستنا ناساييشا نيشتيماني) يان هه به هانه يه كا دي. روژنامه نفيس دهيته قايلكرن كو دهستا ژ دويچوونا خوه به ردهت و نه فا هه زي، بتني

د بهر ژبه وړاندې رڼه برنه کا خراب دایه و ښارتن و مژ ویکرنا رویدانې یه کو دویچوون ل سهر نه هیڅه کرن.

تایبه تمه ندی د روژنامې دا

نه گهر ئه ل کوفار و روژنامه یین خوه بنیرین دی نیزی کبونه کی دناڅ دا بینین، هه مان سیستهم و هه مان بوچوون و هه مان شیوی نازاندنا بابەتان و هه مان گرنگی. یا من دقیت بیژم روژنامه و کوفارین مه تا رادده یه کی ته مامکه ریڼ ئیکن، کیمه ک نه بن کو تایبه تمه ندیا خوه پاراستینه. مه نه شیا یه خه لکی لدویف ژانره کی تایبه ت رابکیشین کو دی به حس که م. نه ز باوه ردکه م، نه گهر خاندۀ قایه ک ئیک ژ روژنامان بکریت، تا رادده یه کی باش دشیت روژنامه یه کا دی یا ده قهری نه کریت، ژبه رکو هه مان کوپیی به لافکرنی یه بنتی جه و شیوازه ک جوداتر، رهنګه لجه کی ژیی دی، پتر هونه ری روژنامه قانی تیدا خویا بکه ت.

مه گه له ک خال ده ست نیشان کرن کو دبه ناریشه دریا روژنامه قانی و روژنامی و ده زګه هی دا، یا مای ل سهر خودیی روژنامی بخوه ژی براوه ستین. نایا روژنامی شیا یه چ تایبه تمه ندیی بده ته خوه و هه ست کریه، نه وچ تشته خاندۀ قان پیڅه ده یته گردان. بگشتی دقیت سی ژانریت گرنګ یین روژنامه قانی ده ر روژنامه کی دا ببه ر چاڅ بکه فن، یان هه ر به لافوکوک گرنګیی پتر بده ته لایه نه کی ژقان هه ر سیکن مه ناماژه پیدای. نه و ژی (هه وال و رویدان، راپورت و دویچوون، نافی نفیسه ری یان روژنامه نفیسی).

هه وال و رویدان

برهنګه کی گشتی هندک روژنامه، هیزا خوه دئځنه سهر په یداکرنا هه والی و گرنګیا وی هه والی بو خاندۀ قای. ئەو ژی هر تشته کی گریډای چاره نفیسی وی یان ئاینډی وی، چ سیاسی یان ئابوری یان ئایینی یان ره وشه نیبری تیدا بیت، کو هه ست بکه ت ب رهنګه کی و دوا، دی بیتۀ ئەگه ری نه ئارامیا وی یان دبه رژه وهندا وی دا بیت. خاندۀ قای پیش وهخت دزانیت، ئەڅ به لافوکه یا تاییه ته بنویترین دهنګ و باس څه و بتاییه ت ئەگه ر شیبایت راستګوییا خوه ب پاریزیت. خاندۀ قای دی خوه ل ژفانی وی روژنامه یی گریت، پیډفی ناکه ت مانشیتان بخونیت ژی، ئیکسهر دی کیشته بن ملی خوه و پاری په رتوکخانی ده تی.

راپورت و دویشچوون

ئو به لافوکین گرنګی ددهنه دویشچوون و راپورتین روژنامه قانی، گرنګیه کا ئیکجار بو خاندۀ قای هه یه، دی شیت باوه ریی بو خاندۀ قای په یدا که ت، کو هر ژمارا نوی، نویترین دویشچوون یا تیدا و جورئ نازراندنا وی دویشچوونی، بو وی یا گرنګه. خاندۀ قای پیخوشه بزانیته بو نمونه ئەو پاری ل پروژه کی هاتیه مه زاختن ب چ شیوه، ئەو پروژه ده ستیپکریه، خالین لاواز و سه رکه تیین وی چنه. گه له ک یا گرنګه خالین لاوازین پروژه ی بزانیته، وی نه قیت ریقه بهر بهیته سهر شاشا ته له فزیونی و بیژیت، هنده پاره بو پروژه ی هاتینه مه زاختن و بخو بزیره کاتی و فلی بزانیته، خالین لاوازین خوه ب سوپاسی و ناقتیدانا

به پرسه كې ژ خوه مه زنتر، فه شيريت. ژبه ر كو خاندۀ فا پيش وهخت دزانيت، ؤه ريفه بهره يي موچه كې هيقانه يي باش ژ خه زينا حكومه تي وهردگريت، پارچين عردى و ل باشتريڼ جه وهرگرتينه، هر وى ريفه بهرى شوفير ههيه و چاچي و خزمه تكار و سكرتيري خوه يي تاييهت ههيه. ؤه گهر ريفه بهر يي زيرهك بيت، ؤه و يي ؤه ركې خوه دبه ته سر، ؤه گهر ريفه بهره كې كه مته ر خه م بيت ژى، دقيت بهيت بهرسياركرن. لقيره ده ما جوره دويچونين بقی رنگي بهرده وام هه بن، مهرج نينه ؤه به لافوكا ناڅبرى، هيزا خوه بيخته سر هه والي روژنامه قاني، ژ بهركو يا شيايي باوره ييه كې بو وهرگري پهيدا بكه ت، كو قه ستا پهرتوكخاني بكه ت و وى به لافوكې بده ست خوه بيخيت.

نقيسه ريان روژنامه نقيسه كې بهرنياس

گه لك جارن بو هندهك به لافوك و روژنامان ؤه و بياق ده ست ناده ت، پالپشتيا خوه بيخته سر هه والي يان دروستكرنا دويچونه كې، به لي بريكا په يوه نديين خوه يين باش دگه ل نقيسه ران و روژنامه نقيسه ران، باشتريڼ گوتار بو دهينه نقيسه ران. چ ؤه و گوتار سياسي يان ره خنه ي جفاكي يان ناييني بن، يا گرنگ خاندۀ فا هه ست دكه ت نقيسه ري زيرهك و ويړهك ههيه بو قې به لافوكې دنقيسه ران، ژبه ر هندی، يي ژ كرينا وى به لافوكې زهرمه ند نينه.

بكورتي ؤه و پرا خاندۀ قاي و به لافوكې دگه هينته ئيك (هه والي باش يان دويچوونا باش يان نقيسه ري باش)، ؤه گهر به لافوكه كې هيزا خوه ئيخسته سر پهيداكرنا دوا ژقان يان هه رسي دناڅدا هه بون، پينه قيت

ئو به لاقوك دى يا پر باوهر بيت و ژ هميان ژى پر فروشتن بيت، ديسان ژى دېژم ريكلام دى بهردهوام بو هين، كو ئو به لاقوك، ب جوانترين شيواز دهركهښت.

روژنامه قانييا مه چ به لاق دكه ت

برهنه كى گشتى، ئو روژنامه و به لاقوكين دهردكه فن، چ تاييه تمه نديان بخوښه ناگرن و بتاييه ت روژنامان. ژبه ركو چهند كوڅاره ك تا رادده يه كى شياينه تاييه تمه نديه كى بخو په يدا بكن، به لى ژبه ركو بابه تى مه لدوور نه باوهر ييا دناڅبه را روژنامه قانيي و وهرگرى دايه، دى روژنامه و كوڅارين گشتى وهرگرين.

ئو بابه تين دهينه به لاقركن، (دهنگ و باسين سياسى، هه والين نافخوبى، دويڅوون، ديدار، بوچوون، گوتار، جفاكى، رهوشه نبيرى و وهرزشى و ههمه رننگ)ن، ئه څين ل سهرى ئو لاپه ريڼ زيڅين روژنامه يانه، روژنامه و كوڅار پى هه ول ددهن، قان هه ميان بدريژى، قه باره كى ژ به لاقوكى بو ته رخان بكن، ژ بو كو، خاندنه قايه كى هه مه جور، يى پتفه گريداى بيت.

ئه گه ر ليزڅرينه كى ل روژنامه يين خوه بكن، نه هه وال و نه دويڅوون و نه ديدار و نه بوچونين نفيسه ران و شروفه كرنين وان بو پيشهاتين نوى، نه شيايينه حه زا خاندنه قاي تيريكه ن. خاندنه قاييه ك و وهرگره كى چافى وى ل په يامنيره كى ريكورد و كاميرا وى ددهستان دا، ببيته گوښى وى و چافى وى و دهربرينا وى. دى بينى به روقاژى حه زا وى، ئو په يامنيره دببته چاف و گوښ و ناخفتنا رتفه بهرى و جهى په يوه نديدار،

خاندانې چې د قیّت و د قیّت چ بزانت، ل نالییه کی یه و په یامنیږ و سیاستا روزنامی و نه و تشتی دکه قیته سهر بهر په ران، ل نالیه کی دی یه، یا جهی پسیاری لقیږه، کی قی روزنامه یی بکریت، خاندانې یان ژی خودانی پروژهی.

بابه تین نازاندی

هر روزنامه کی سیاسته ک جودا هیه و وی سیاستی بو خوه پهیره و دکته، کو مه رما من ژوان بابته تین دهینه به لافکرن یان خاندن بو دهیته کرن. نه و چنده هژی یا قه بریه ب بهرزه وهندیښ حزبی و دهسته لاتی قه، نه و کیسه و پیشهاته یین دهینه پیش ژی، د قیّت ژ چارچو قی بو هاتیه دهست نیشانکرن دهرنه که فن. وه کی دی، هر بابته تی بهینه نفیسین، دهر برینا نازادیا نفیسه ری یه و ژبه ر کو بابته ته کی مهنده و چ زیان ددویف را نینن، نه یین سیاسی و نه جقاکي و نه ناینی. هر که س یی نازاده و دی پاداشتا خوه وهرگریت. بابته تین تاما ره خنی ژی ژی بهین، ژ سیاسته تا به لافوکی دهر دکه فن و ناهینه به لافکرن.

تا قیږه نارمانجا دهر نیخستنا روزنامی و پالپشیا وی خویا دبیت، نه و دی یا بناقی هم مه رنګ و زانستی و خو ژیر قه کرن و دیدارین نه دهبی و بلافکرنا داهینانین نفیسه ر و دویفچونا بابته تین ژ قی رنګی. بنتی بو گریډانا خاندانې یه، نه گهر نه بیژین بو ژ دهست نه دانا وی خاندانې یه، نه وی هی.

نه گهر چاډ خشانده کی ل نه قاسه ری مه نفیسی دا بکهین و روزنامین مه چنده قی سیاستی پهیره و دکهن. نه ز دبیژم روزنامه و کوفارین مه

چ تشتی نوی زیده نه کریه و دبیت ژی، نه ف گوتنا من بیته جهی دان و ستاندنی ژی، نه ک ژ بهرکو من بهر د تراشی وهرکریه. به لکو نه و سیاسه تا نه و روژنامه یان کوفار پهیره و دکهت و وی نه چار بکهت، ژ بابته من یی گوتی کیم بکهت.

روژنامه یه ک دنیا یه کا پاره ی بو بهیته مه زاختن بقی رهنگی، تو بیژی شیا بیت یان دی شیت چ بوشاهی پر بکهت، دی چ هند یا به رهه ف بیت بو ئافا کرنا دیواری باوهری دناقبه را خنده قای و روژنامی دا یان نفیسه ری دا، نه ری بو چ هند که سان یا گرنکه، نه وی روژنامی بکرن یان دویچوونی بو بکهت، نه گهر خودانی پروژهی نه بیت کو ریقه بهره یان نه و که سی بقیته بخوه شرینکرنی، بابته کی بخوینیت، دا بو به حس و مه زکرن و سالوخته تی وی بدهت یی وینی وی هاتیه بلاقه کرن یان دیدار دگهل هاتیه کرن.

نه گهر نه فرو مه پلان بو بهر سینگرتنا فی خه له کا نه باوهری نه بن، سوبه گوره پان یا هزرا عه شایری و هزرا بهرته نگه! هینگی ژی دقیت گره نتیا سالی پاشفه مانی بکهین، هینگی ژی چافه ری پروپا کنده یین هه فدر و شلقه یین کوره ببین و ژ کوره ییا لقاندنا جادی ژی، پینه قیت توندو و تیژی په یدا دبیت.

ته وهری چاری: دهسته لاتا چاری

نه څه ته وهره یی ته رخانکریه، ژ بو رولی روژنامه څانیی و ټاکامین نه بونا نازادیا راده برینی و سه دهمین پهیدانه بونا دهسته لاتا روژنامه څانی و دبه رامبه ردا، پهیدابونا یان خورتبونا هه ردوو دهسته لاتین عه شاپیری و ټاینی بتاییه ت پشته ټه و فالاتیا دناڅبه را روژنامه څانیی و وه رگری دا هه ی کو مه د ته وهرین دی دا به حس کریه .

به رنیاسبونا قه وره می (دهسته لاتا چاری - fourth) بو رولی ټه کتیڅی میژونووسی ټسکه تله ندی (توماس کارل) دزفریت. ټه څه قه وره مه زی، بو روژنامه گه ریی بگشتی و بتاییه تی بو روژنامه څانیی دهیته بکارئینان. دهسته لاتا چاری، بو دروستکرنا راییا گشتی و ناراسته کرنا څی رایئ و رونکرنا پیژانینان دهیته کورنکر، دیسان ټه څه دهسته لاتا به رنگه کی شاش زی یی به ربه لاف بوی کو ب دهسته لاتا چاری یان کو پشته دهسته لاتین دی یین (یاسادانان، جیبه جیکرن و داپه وهری) بهیته. به لکو لدویف ټیکه م که سی ټه څه قه وره مه بکارئینای،

دهسته لاتا چاری، نهو هیزه یا کارتیکرنی ل خه لکی دکهت و بالانسه کی په پیدا دکهت یان ژبی ب سهر حکومتی دکه فیت. ژیده ر: ویکیمیدیا. رایا گشتی ژبی هر وهکو (دیفیسون) پیناسه دکهت و دبیژیت: (رایا گشتی، نهوه کو ژماره کا زورا خه لکی بیی نهو خه لکی هه ٹیک و دوو ناس بکن، به لکو لدویف بویه ره کی یان رویدانه کی دبنه ٹیک دهنگ و ٹیک هه لویست).

نه بونا دهسته لاتا چاری

فه قه تیانا دهسته لاتا راده برینی، به ره لالیی دهر تشته کی دا په پیدا دکهت. خه لک پیگیری ب یاسایی ناکه ن، هر ٹیک لدویف به رزه وهندا خوه دگه رییت، هر لایه کی بی به رامبه ر گونه هبار دکهت. نه باوه ری، دویرکه فتن، پاشقه مان، زالبونا هه ستا گو هی ل سهر هه ستا بینینی. یا ژ هه میی مه ترسیدار تر، په پیدابونا یان خورتبونا دهسته لاتین دی و دوباره فه ژاندنا وان، چ نهو دهسته لات بناقی جفاکی و ره وشت و تیتالین عه شایری بن چ بناقی ئاینی و لایه نین بناقی به ریگرکن یان فه ژاندنا ئاینی.

فه مانا دهسته لاتا چاری، دبیته نه گه ری په پیدابونا بوشاهی دناقه به را دهسته لاتی و هاولاتی دا، هه ردوو ئالی ٹیک دوو گونه هبار دکه ن، هه ردوو ئالی ٹیک دوو ب ته مامه که ریښ خوه نزانن. دهسته لات هه می هیزا خوه دکه ته دخزمه تا هاولاتی دا، خزمه تگوزاریان، پیشنیخستنا ئاستی په روه ردی و ته ندروستی و پیشه سازی و کشتوکالی بره نکه کی گشتی و ده می بیا فه کیدا. ژیده باری په پیداکرنا دهر فته تین کاری و

بهره فکړنا پروژين خزمه تگوزاری و کاره ب و ئاڤا پاکژ و شه کرن و قيرکړنا جاددهيان. دبه رامبه ر دا، هاولاتی فان خزمه تان هميان ليکدانی (سفر) ئ دکه ت. حکومه ته کا گندهل، بهرپرسیڼ که مته رخه م، په رله مانتراین خه وته، بتنی چافین وی ئاڤاهین بهرپرس و ریڼه به ران دبینیت، چافی وی یی ل ترومبیل و مالداریا وان، گوهی وی بو هر گو تگوتکه کی یی شه کریه. جادده زوی کارتیکړنی لیدکه ت، نه شیت خوه ژ هرین عه شاییری دوبر بیخیت، زوی ب کومه له و بزاقان بنافی ئایینی دهیته خاپاندن. هر تشتی پوزه تیڤ بو وی نیشانیڼ پرسئ و سه رسورمانئ نه. ل دوماهیئ ژئ ئه ه ااولاتیه دبیته هاولاتیه کی مشه خور، چ داهینانان ناکه ت، به شداریئ د چ بزاقه کی و وه راره کی دا ناکه ت، چ ئه و بزاق سیاسی یان جفاکی یان ئابوری بیت. به لکو بتنی دی مینیت هاولاتیه ک چافین وی و گوهمین وی برسی و بتنی دی چاوان وه ه میان، باشترین ترومبیل، باشترین ئاڤاهی، باشترین مالداري ب ده ست خو شه ئینیت. یا جهئ مه ترسیئ ژئ کو پاشماویڼ خراب ل سه ر کومه لگه هی و ده سته لاتئ هه بن، بو وی نه یا گرنگه ئه و پاره چاوان بکه ښته ده ستین وی.

دهما جفاک دبیته ده سته لات

مه رها م ن ب ده سته لاتا چفاکی، ده ما هرین کومه لگه هی کارتیکړنی ل سه ر ره وشت و تیتالان دکه ن. جفاک بخوه دبیته خودانا بریارین خوه، هزا عه شاییری ل سه ر ره وشه نیبریته ئی زال بیت. مانا فی ده سته لاتئ دی هر هه بیت و هر یا خورت بیت، هندی جفاک یی

داخستی بیت، د هره تین خوه ره وشه نښیرکړنې دناڅ دا دکیم بن، سه تهرین ره وشه نښیری نه دئه کتيف بن، ریکخواوین جفاکی مه دهنې نه شیا بن برولی خوه رابن، روزنامه برهنگه کی پیدقی نه گه هیته هه می جهان.

ژ ناکامین خرابین فی دهسته لاتې، بوشاهی ل هه می بیافه کی په یدا دکه ت، ژ وی بوشاهی ژی، نه باوه ریه ک رهنگ دده ته ل سر هه می نالیه کی، دهره فته بو پروپاکنده یان په یدا دبن، نه باوه ری دکه فیه ته دناڅه را دام و ده زگه هین حکومی و هاولاتی دا.

تشتی ژ هه می ژی مه ترسیدارتر کو بابه تی من ژ بو ته رخانکریه، دی ری بو هنده ک دهسته لاتین دی هه بیت، بناقی عه شایری و ناینی و هزرین جفاکی بین به رته نگ، نه فدهسته لاتین هه ب نازادانه و ب ته مامکه رین نیک، رولی خوه بگړن. نه گه ر نه م پیرسین ژی دهسته لاتا جفاکی چ پاشماوه ل سر گومه لگه هی دهیلیت، دی شین دفان خالان دا، دیارترین وان پاشماوه یان به رچاڅ کهین، کو برهنگه کی و دوا، دگه ل کزبونا دهسته لاتا جفاکی، نه و ژی سهنگا خوه ژ دهست ددهن. نه و ژی.

+ هزرا عه شایری

+ هزرا ناینی

+ که لتوری ترسی

+ که لتوری شکاندنی و سفکاتیپکړنې

+ نه باوه ری و دویرکه فتن

دنوکه یا مه دا، ژبلی کو ئەم نه شیاینه خوه ژ هزرا عه شایری بدهینه پاش و هزرا عه شایری دگل هزرا دینی بویه دوو دسته لاتین پیکفه گریډای و بویه ته مامکرین ئیک، تا بوی راده ی، گه له ک جارن ئەف هردوو دسته لاته چه قین خوه دبه نه دناف ئیکرا و وه ک دوو جه مسه رین ژیک جودا، بتنی بو ساخکرن و ته مامکرنا ئیکو دوو، تشته کی نوی و هه فکیشه یه کا نوی په یدا دکهن.

یا سهیر ژی دفی ئیکگرتنی دا، برهنگه کی نه دیار خزمهت بو هه فگرتنا فان ههردوو دسته لاتان، ههردوو لایه نان پیکفه دهیته کرن و ههردوو لا ژی، سودمه ندن دسه رکوتکرنا ههردوو نویاتیه کی و هزره کا نوی و چاف روهنکرنه کی دا. تا وی راده یی مه ترسیی، که تنه ئیک ژفان ههردووکان، کارتیکنی ل لایه نی دی دکهت و ئەف که سین خزمهت ئیک ژ ههردوو لایه نان دکهن ژی، دسته لاتا دی بو خوه دکهنه مه تال بو گه هاندنا نامانجا خوه یان بهرگریکن ژ ههردوو نویاتیه کی و پیشهاته کی.

که لتوری ترسی

دهما ئەم به حسی ترسی دکهن، دفیته جاری ئەم بزاین ترس ژ چه؟ به لی دهما مه ترس ژ هه می تشته کی هه بیت و ئەم ژ هه بونا خوه بگومان بین، ئەم ژ سوبه هیا خوه و ژ ژین و ژیا را خوه و نایندی خوه بگومان بین، ئەم ژ خوه و ژ دست دانا که ساتیا خوه بگومان بین. وی ده می نه بتنی ئەم دی جفاکه مشه خور و چاف ترس بین، به لکو مه به هره مه ندی دچ بیا فان دا نابیت و ههردو که سی هه ولدانه کی یان بزافه کی ژی بکهت، ئەم دی لبه ر سینگا وی راوه ستین و دی سنگه پیکه ین.

جاري پسيار ژڅيره دست پيدكته، نايانۀ كه لتوره ل سهر مه يي زاله يان نه؟ دخوه بخوه ژي دا، نهقي پسياري پيدفي ب چ بهرسقان نينه، ژبهركو بتني رهنگفه دانا وي ديار دكته و ناكامين وي دميين و نايانۀ ل سهر چ دهراف را دهرباز بويته و نه م د چ بازنه دا پهروهده بويته و پهروهده دبين.

كومهلگهي كوردي هيژ شينوارين رژيما به عس ل سهر ديار دكته، دهيكين نه نفالكريا و خيزانين نه نفالكريا و خويشكين نه نفالكريا و زاروكين نه نفالكريا، كو هيژ ددهروني خوه دا دبريندارن. هيژ گوند دكاقل كرينه و چه م و ره زين خهلكي دخرابه نه، هيژ خهلك ب نازادنه نه شيايه قهستا گوندين خوه بين سهر سنوري بكته.

نه بونا كارهي، نه بونا ناقف، بارودوخي عيراقف يي نه نارام، بارودوخي ژيانا خهلكي يي نه نارام، هزرا خهلكي بو پاشه روژا وي و نايندي وي بهرامبر خهلكه كي دي و گومان و نه باوهريا وي ب شيواز و پهيره وكرنا قف ديموكراسيه تي، نه فا دهيتته ديتن و قف پيشكهفتني دگل نه وا فيربوي و دناق دا مه زن بوي و باوهري پي نيناي، وهك رهوشت و تيتال و دگل نه فا نوكه دكهنالين عهسماني دا دبينيت، دگل نه و گوتن و قهگيرانين برا و پسمام و ههقال و ناسيارين وي، نهقين رهوشتين ديموكراسيانه و ژيانا وان يا ناسوده و گرهنتي بو مه ژ وهلاتين نه وروپي و روژتافا قه دگوهينن و بهحس دكهن. دبهرامبر دا، هيژ مه ترسي دناقخوه دا هه ي، ددهروني خوه دا، هيژ نه و باوهري بو مه پهيدا نه بويه كو ژ مالي خوه و ژ ترومببلا خوه و تا ژ كه ساتيا خوه پشت راست دبين.

ژبهړ کو ترسا مه د دهرونی مه دا گهشه دکهت، ئەم دترسین ژ نشکهکی
 څه هه می تشتهکی ژ دهست بدهین، ژبهړکو ئەم میژوی و سهربورین مه
 یین نه خوش، ئەم یین فیړین، هه می تشتهکی ژ دهست بدهین! ژبهړ
 هندئ ژئ ئەم سوبه هییا خوه بو خو نا کهینه خه م و ئەم زوی تستان
 باوهر دکهین و زوی دئځینه دگومانی دا.

ئەم ژ گهلهک تستان دترسین و گومانی دئځینه سهر گهلهک تستان،
 فلتهرین مه هه می گافهکی دگهل مه نه و نه ئەم دشین تشتهکی بو
 خوه ب ئافرینین و دومی پیددهین و نه ژئ ئەم دشین بویره کانه و ب
 ئازادانه هزرا خوه دهربرین، ئەڅ کهلتوری هه ژئ نه ژ سهردهمی رژیما
 دکتاتور بتنی بو مه مایه، به لکو ب دریزاهیا دبروکی، څی کهلتوری خوه
 خشانديه و رزگار بون ژئ نه یا بسانهی یه و دڅیت هه می لایه نه ک یئ
 هاریکار بیت، ژبو رزگار بونی ژئ. میدیا و راگهاندن دشیت یا هاریکار
 بیت، دیسان سهنتهرین رهوشه نبیری و ریکخراوین جفاکی مه دهنی ژئ.

بوچی ئەم دترسین

ئەم هه می دترسین، ژبهړکو ئەم ههست دکهین ترس تشتهکه و یئ ل
 سهر مه هاتیه سهپاندن، یئ ددهرونی مه دا و دناڅ خوینا مه دا
 دگهړییت. ژبهړ هندئ ژئ، ئەم نه وپریایینه گوهورینان بکهین و ئەگهړ
 ئەم گوهورینان ژ خوه ژئ دهست پینه کهین، دڅیت ل هیفیا چ
 گوهورینان ژئ نه بین. گوهورین و ترس دوو تشتین پیکفه دگریدایینه و
 ژبهړ هندئ ژئ دهما تو هه ر تشتهکی بدیتنه کا دی دبینی و سهح
 دکه یئ، دی بینی ئەو تشت بو ته نه یئ سروشتی یه و دی که ساتیا ته

گوهوریت و باوهرییا ته گوهوریت، دئ ته بهره څه تشته کي نه دیار څه بهت، تا تو پشت راست ژي نه بی کو چ مه ترسی ل سهر وی تشتی نینه، به لکو چاوان نه و تشت بو ته نه سروشتی یه و ژبه رندی تو خوه ژي دده یه پاش.

دقیت مه نه و باوهری هه بیت، نه و ژي چهند نه م پتر بزانی چهند پیژانین مه دئ به رفره هتر بن و دیتنا مه بو تشتان و پیشهاتان دئ دویتر و کویتر بیت. دیسان دئ مامه له کرنا مه ژي دوی دهمیدا ل سهر بنه مایه کي هشیاری و زانستی بیت، هر وه کو دئ پیشکهفتنا ته کنه لوژیایی دا، مه چهندين نمونین نه شرین و نه جوان هین و مه نه زانی یه ب زانستیانه سهرده ریی دگل دا، بکه ین.

دا کو نه م نه ترسین ژي و قی که لتوری ژ خوه بدهینه پاش، فهره نه م خودان بریارین خوه بین و پشتی هینگی بو وان بریاران کار بکه ین، نه م بو هر تشتی نارمانجه کي دانین پیشیا خوه و بو وی نارمانجی و وی پیڼگاڅا نوی، دکارا بین.

دهسته لاتا عه شایری

نه څه دهسته لاتا په یدا دبیت، ده ما کومه لگه هی گرتی و داخستی بیت. ره وشت و تیتال، هزرین عه شایری و دهسته هه لاتا عه شایری ل سهر دهسته لاتا یاسایی، یا زال بیت. دنه نجام دا کیشه یین جفاکی بریین عه شایری دهینه چاره سه رکن، بناقی (پاقرکنا شه رفا بنه مالی، تولفه کرن و چاره سه رکن خوینداری، ژن ره قانندن و ژن خاستن..... هتد).

د خورتبونا بیاځی ځی د هسټه لاتی ژی دا، ره وشت و تیتالین جفاکی یین که ځن سه ره لده دن و یین نوی ژی په یدا دبن. مه ترسیا ځی د هسټه لاتی ژی، د به لاقبونا پروپاکنده یان دا یه، دیسان په یدا کرنا ترسی لده ف خه لکی و لادانا د هسټه لاتا یاسایی دگه له ک بیاځان دا، هیلانا بیاځی شه کریی نه باوه ریی و گومانی دناځبه را د هسټه لاتی و هاوالاتی دا. نه ځ د هسټه لاته ژی دی هر مینیت، چه ند جفاک یی داخستی بیت، چه ند جفاک یی کیم زانین بیت، چه ند دی نه ځ د هسټه لاته ل سه ر میښکی خه لکی یی کاریگره بیت و دومی بکیشیت.

دهسټه لاتا ناینی

که نگی ناین بو نیسلا ما سیاسی هاته په یره وکرن، هینگی نه ځ د هسټه لاته دی یا کاریگره بیت. نه ځ د هسټه لاته ژی بو جفاکین نیف داخستی یین پیه که به ره ځ دیموکراسیه تی شه دچن، پترتر خورتره و زویتر دشیت رولی خوه بگیرییت. بناځی ناینی، کارتیکرنی ل سه ر میښکی خه لکی دبیت، بتنی ژبو به رژه وهندییا هنده ک تاک و ریځراو و کومه لان و تا دگه هیته حزبان ژی، کو لبن فی ناځی کارین خوه بریځه دبن. مه ترسیا ځی د هسټه لاتی ژی، ژبه ر کو نه ځ د هسټه لاته نیکسه ر بخلکی و میښک و بیروباوه ریږن خه لکی شه گریډایی یه. دی بینی، بناځی ناینی گه له ک تشت هاتنه چه لاکرن و لدویف به رژه وهندییا وان دهینه چه رامکرن، تا یاسا و د هسټه لاتا جیبه جیکرنی ژی نه شیت کونترول ل سه ر بکه ت، ژبه ر کو دشیانین ځی د هسټه لاتی دا هه یه، راییا گشتی په یدا بکه ت.

ژبهړکو ژى پترييا هاولاتيښ پاريژگهښ، خودان باوهرن و ب ئاينى څه
دگرښاينه! دى بينى گهلهك تشت لښ پهردهيا ئاينى څه هاتنه
نهجامدان و نيزيكرتين و ب ئاسان ترين ريكه بو دهركرنا كهريا
هاولاتى، لښ پهردهيا څى دهستههلاتى.

ژباړه:

- 1- الصحافة سلطة رابعة كيف..؟ ، محمدم سيد محمد ، استاذ الصحافة المساعد، كلية الاعلام جامعة القاهرة، 1979.
2. سلطة الصحافة و صحافة السلطة، د. علي بن شويل القرني ، استاذ الاعلام المشارك بجامعة الملك سعود.
3. الحوار المتمدن – العدد: 2848 – 2009 / 12 / 4
4. المحور: الصحافة والاعلام. عبد الكريم عليان.
5. الحوار المتمدن – العدد: 2047 – 2007 / 9 / 23
المحور: مواضيع وابحاث سياسية -
<http://www.yabeyrouth.com/pages/index249.htm>
- 6- د. خليل صابات ، الصحافة رسالة و استعداد و فن و علم، دار المعارف، قاهرة 1968، ص 21.
- 7- د. خليل صابات، وسائل الاتصال نشاتها و تطورها، مكتبة الانجلو المصرية، قاهرة، 1987، ص 332.
- 8- مافىّ به دهست هيٽاننى زانيارى، ئاماده كردينى، ئهلند مه حوى و شوردهش ئهمين، 2008 سليٽمانى.
- 9- د. خليل صابات وآخرون، ترجمة لكتاب مارشال مالكوها، كيف تفهم وسائل الاتصال، دار النهضة العربية، القاهرة 1975.
- 10- د. جابر جاد نصار، حرية الصحافة، دراسة مقارنة في ظل القانون رقم (96) لسنة 1996 ، دار النهضة العربية، القاهرة .

به شی دووی

ته وهری نیکی: رولی راگه هاندنی (دوو دیدارین روژنامه فانی)
ته وهری دوی: رولی ریکخراوین جشاکي مه دهنی (دیدارهک و
راپورتهک)

ديدارين روژنامه فاني

شيوه زارې ټاخفتنې، نفيسه ر و روژنامه فاني دهغه را به هدينان دسنورې پاريزگه ها دهوكې دا چوارچوڼه كړيه، نو روژنامه و كوفاړين ژ پاريزگه هين دى يين هريما كوردستانى دگه هن ژى، وهكو پيدځى رولى خوه ناگيړن و خاندۀفا و وهرگر نه شيابنه خوه دناځۀ دا ببينن، روژنامه گه ريبيا دهوكې ژى وهكو پيدځى نه شيابنه خهزا وهرگرى تير بكت كو بو ببته چافډيره ك و ټاليه كې فشارى ل سهر دهسته لاتي و دام و دهزگه هين حكومى، نهغه و چهندين پرسين دى، دگه ل دوو بسپورين راگه هاندنې و ههلسه نگاندا وان بو رولى روژنامه گه ريبى ل پاريزگه ها دهوكې، بابۀتې ځى مژارې نه.

خالد دوسكى:

روژنامه گهري ل دهفرا به هدينان نه شيايه رايه گشتي دروست بکه ت

خالد دوسكى

ل سالا 1962 ع ل دهوكى هاتيه سهر دنيايي

نه ندامى مه كته با راگه هاندنا په كيتي نيشتماني كوردستانه و بهر پرسى راگه هاندنا
ئيكه تىي په ل بادينان.

دهرچوويى زانكويى - پشكا كوردى ل به غدا.

دگه له ك بيا فېن راگه هاندنى دا كار كړيه، وهك (راديويو دهنگى گه لى كوردستان،

راگه هاندنا مه لبه ندې ره وشه نېرى يى كوردى ل له ندهن، راديويو عراقا ئازاد راديويو

نه وروپا - عراق، سه رنقيسه رى روژناما به هدينان لدهوكى، ريقه به رى ته له قزينا

گه لى كوردستانه كه نالى دهوك).

خالد دوسكى بهر پرسى راگه هاندنا مه لبه ندې چارې دهوك يى ريكخستنا

په كيتي نيشتماني كوردستان، سه بارهت رولى روژنامه گه رى ل دهفرا

به هدينان، دبېژيت: هيشتا روژنامه گه رى ل دهفرا به هدينان نه شيايه

رايه گشتي دروست بکه ت، ده مى رايه گشتي درست نه بيت گفاشتن

نابن، گفاشتن زى نه بن، كارېگه ريه كا وه سا ل نافه ندا بريارى ناهي ته كرن

كو دخزمه تا هاوالاتى دا بيت.

پسيار: هه لسنگاندنا ته يو روژنامه گه رى ل دهفرا به هدينان چهوا په؟

بهزرا ته شيايه بو هاوالاتى ببيته چافډيرهك؟

خالد دوسكى: روژنامه گه رى (هونه ر و زانست و په يامه)، به لى وهكى

هه مى وارېن ژيانا تاك و جفاكى كوردستانى، هيشتا ب دروستى

نه گه هشتيه، هندهك كه نالين راگه هاندنى وهكو ژماره و روخسار،

هه بونو کا به چاډ هه يه، لى وه کو چه مک و نافه روک و به ها و پره نسيپين روژنامه فاني، هيشتا ل قوناغا ده ستيپکي نه، هيشتا نه شيپينه پينگريه کا ته مام ب هويربيني، راستگويي و هه قسه ننگي بکه ن! زانيارين باوه رپيکري، کو هاوالاتي ل دويف دگه ريت بره ننگه کي گشتي جهي خو تيدا نه گرتيه! گرنگي ب هه والي نه هاتيه دان، نيرينين جودا جودا ل بهر چاډ ناهينه وه گرگرتن. يا گرنگتر ژي، روژنامه فاني لفي ده قهري، نه شيپيه ببيته چاډيره ک بو هاوالاتي يان ئهوا هاوالاتي بقت، بو دويچووني ل سهر بکه ت. ب هزرا من، روژنامه گهري ل ده قهرا مه د ره وشه کا وه سا دايه، ئه گه ر پلان و ستراتيژيه ته ک بو نه بيت، چاره نفيسه کي نه ديار چاقه ري دکه ت! ئه قه ژي بو گه له ک ئه گه ران درقريت، نه بونا سه نته ري پينگه هاندنا کادري تايبه تمه ند، ئه و کادري دناډ کاري ژي دا، زيده تر لدويف وان بابته تان دگه رن يين دگه ل بهر ژه وه نديين وان دگونجن، هنده ک روژنامه فان ژلايي سياسي قه گريدياي هيله کا ديارن و نه شين ب سانا هي خو ژي رزگار بکه ن. بو لايه ني جفاکي ژي هيشتا چه نده ک ژ روژنامه فانان قابلدايين هنده ک به هايانه، کو ژ ميژ وه ره ئافر لي هاتينه دان و ل هنده ک جهان ژي هاتينه پشت گو ه هافيتن. ژ خو لايه ني (ئولي) ريگريه کا دي يه ل هه مبه ر نه گوتنا گه له ک بابته و ئاريشه يان کو سهره نجام دبنه کوسپ و ئاسته نگ ل هه مبه ر پيشکه فتنی. ئانکو دشيم بيژم، هيشتا روژنامه گهري ل ده قهرا به هدينان نه شيپيه رايه گشتي دروست بکه ت، ده مي رايه گشتي درست نه بيت گفاشتن نابن، گفاشتن ژي نه بن کاريگه ريه کا وه سا ل نافه ندا برياري ناهيته کرن کو دخمه تا هاوالاتي دا بيت، سهر ئه نجام ژي، روژنامه گه ريبا مه هيشتا نه شيپيه رولي دروستي

دهسته لاتا خو ب گيريت، کو دهسته لاتا چافديريکړنا هر سى
دهسته لاتين دى يه، (ياسا دانان، جى به جى کرن و دادوهرى) يا کو
ب دهسته لاتا چارى دهيتته هرمارتن.

**پسيار: مه ل پاريزگه ها دهوكى چندين روزنامه و كوفاړ هه نه، به لى تا
نوکه نه شيپينه راي ا گشتى په پيدا بکن، تو نه گه ران بوچ دزفرينى؟**
خالد دوسكى: مه گوت روزنامه گه رى ل ده قه را مه هه تا نهو نه شيپيه
بكارى خو بى دروست رابيت، ژبه رکو نه شيپيه زانيارين دروست به لاق
بکته يان بدهت، نه بوونا پيزانين و زانيارين دروست، نيك ژ کيماسى
بين هره سه ره کيځين روزنامه گه ريا مه يه ! هه تا نه گه ر زانيارى هه بن زى
سه ليقه يا داريزتن و گه هاندنى ب دروستى ناهيتته کرن، هر دوى ده ميده
گه له ک جاران ويړه کى زى ل نک نينه، ژبه ر وان ناسته نگين سياسى و
جفاکى و تولى بين مه به رى نهو به حس کرين، نانکو ويړيان ل نک نينه ل
دويف ديارده و بوويه ران بجيت، شه رمينى ناريشه کا دى يا روزنامه قانى
مه يه کو کارتيکړنه کا نيگه تيف ل کارى وى دکته، گه له ک جاران
پيزانين ل سه ر ديارده يه کى يان بوويه ره کى دگه هنه روزنامه قانى، لى
هه م هوپرکارى ل ده ف نين، هه م زى نه شيت پشيت راست بکته!
ژبه رکو زيده رى پيزانينان لده ف مه نه يى خورته و جهين په يوه نديدار
زى دقئ ثالى دا، نه ده اريکارن، پيزانينان و هوپرده کارييا بره ننگه کى
پيدقئ نايخنه به ر ده ستى روزنامه قانان، يان دى نامازه ب زيده ره کى
وهه مى يان ناگادار هيتته کرن، يان گه له ک جاران زى روزنامه قان ژبه ر
نه گه رين کومه لايه تى و نايينى نه شيپيه بابته تى ب نازرينيت، پينه قيت

ژی نه‌گهر باب‌ه‌تی کیماسی تیدا ه‌ه‌بن، هینگی خه‌لك ژی دی بگومان ته‌ماشه‌ی میدیایي که‌ت.

پسیار: که‌له‌ک ناحیه و کومه‌لگه‌ه و قه‌زاییان روژنامه و کوفار ناگه‌هنی، ل سه‌نته‌ری دهوکی بخو ژی سستی‌هک دشپوازی به‌لافکرني دا ه‌ه‌یه، تو نابیني نه‌فه ژی نه‌گهره‌ک بیت بو نه‌بونا خوانده‌فای؟

خالد دوسکی: جاری ه‌ه‌ر بگشتی خوانده‌فان ل کوردستانی و ب تایب‌ه‌ت ل ده‌ف‌ه‌را مه‌ که‌له‌ک یی کیمه. قنجا ه‌ه‌که ل سه‌نته‌ری باژیران خوانده‌فان دکیم بن نه‌فه گومان تیدا نینه ل باژیرک و گوندنشینان دی دکیمتر بن، نه‌فی یه‌کی ژی نه‌گهرين خوه ه‌ه‌نه کو پرانی دزقریت بو ه‌شپاریی کو بمن وهره ه‌شپاری به‌ه‌می ئاواپین خوه فه یا کیمه، ه‌شپارییا (مارکینتینک) ئانکو فروتن و بازارکن بو زانینی، بو نه‌فراندن و داهینان نه‌گه‌ه‌شتینه ئاستی پیدفی ژ لایه‌کی ديفه نه‌بونا باوه‌ریی دناقبه‌را روژنامه‌فانیی خه‌لکی دا، کو خه‌لك ل روژنامه‌فانیا مه‌ بگومانه کو زانیاری و پیزانین یان نه‌وین خه‌لکی بخو دقیت دروژنامه‌فانیا مه‌ دا نینه، بویه پالده‌ره‌ک کو خه‌لك ژ روژنامه‌فانیی بدویر که‌فیت نه‌فه ژبلی کو ه‌یشتا ژماره‌یه کا زوور ژ خه‌لکی نزانن بخوینن یان که‌له‌ک لاواز دخوینن.

پسیار: نه‌بونا ژیده‌ری پیزانینان روژنامه‌فانی بی ئومید دکه‌ت یان تشتی خه‌لت به‌لاژ دکه‌ت، ته‌ چ گوتن دفی ده‌ریاره‌ی دا ه‌ه‌نه؟

ئیک ژ کیشین روژنامه‌فانیی و روژنامه‌فانان نه‌وه کو ه‌ه‌تا نه‌و ژیده‌ری زانیاری و پیزانینان نینن، ده‌ه‌مان ده‌مدا یاسایه‌ک بو فی یه‌کی ژی

نه هاتتینه دهرنځيستن کو لگور ياسايي هم روژنامه فان داخازا پيزانينان بکته و هم ژي ژيدهرين پيزانينان فيجا کی بیت پيزانينان بدهت، هر نه کيشه يه ژي کو روژنامه فانیا مه توشی گه له ک شايين بگومان بیت ژبه رکو نه فرو خه لکي دقیت بزانيت کا هویرده کاریين وان چنه؟ چاوا چيويينه؟ هندي ليدگه ریت نه و زانياری و پيزانين بدهست ناکه فن و ژيدهر ژي بدروستی نادهت.

پسپار: گه له ک ره خنی دگرن و دبيژن نازاديا روژنامه فانی ل دهوکی نینه، بهزرا ته نازاديا روژنامه فانی د چ داييه؟

خالد دوسکی: راسته هيشتا نازاديا روژنامه فانی هيشتا لدهف مه په پيدا نه بويه، هندهک پينگاډ چويينه پيش لي هيشتا نه شيابه تيناتيا وهرگريت تيناتيا تاك و جفاکی بشکينيت کو چه ندين ته فگه رين نولي و سياسي و جفاکی ل پشت. نه بونا نازاديا ته ماما سياسي و جفاکی نولي و نه بونا نازاديا ته ماما راده ريرين و رهخنه و رهخنه کاریي و نه بونا ژيدهرين پيزانينان نه بونا هشيارييا سفيلا تیی تر س ژ ره خنی و قه بيلنه کرنا یی بهرامبه ر و دروستکرنا دوژمنين وهمی و گیانی خو سه پانندی و پاوانکرنا تولفه کرنی نه فقه هه می نه گهرن کو هيشتا نازاديا روژنامه فانی ل ده فقه را مه نینه.

نه فقه دیداره د کوفارا

چافدير دا ژماره (108)

هاتيه به لافکرن.

خدر دولی:

خه لکی هه می تشتهک ژ روژنامه فانیی^۲ دقیت، بتاییه ته نهو تشتین ل

پشت خه تا سور دهینه رویدان

خدر دولی

رېفه به ری راگه مندنا زانکویا دهوک

ماسته ر ب خواندنن ناشتی، ناما وی لېن نافی (رولی ته له فزیونی دنافاکرنا ناشتی)
دا - فه کولینه کا مهیدانی ل که رکوکي.

دهرچوبی سالا 1996ئ به شی راگه هاندنی ل کولیزا نادابی ل زانکویا به غدا ب
دوماهی ئینایه.

بو ماوی پینچ سالانه دگل چه ند ری کخراوه وین جیهانی و بین نافخوبی ل هریما
کوردستانی، بکاری راهینانا روژنامه فانان رادبیت.

سه رپه رشتی بنگه می به ره فانیین تاییه ته ژبو به لافکرنا ره وشه نبریا مافی مروفی
ل عراقی

خدر دولی روژنامه فان و چالاک دبواری روژنامه فانیی^۲ دا، دویرکه تنه

خوانده فای ژ روژنامه فانیی دیار دکه ت و دبیزیت: مه ئاریشه یا

دسیسته می به لافکرنی دا هه می، بمن وهره نه گهر حزب و حکومت ل

سه ر فان روژنامه و کوفاران بکه ته مه رج و بیژیتي^۲ نه می 30٪ ئ ژ

میزانییا هوه ب ستو خو فه گرین و 70٪ ئ ژ می هوین بو خوه دابین

بکن، هینگی روژنامه بخو دئ بخو کومپانیین به لافکرنی دوست کهن.

پسيار: سهره رايي دهرکه تنه دوو روژنامه ييښ روژانه و چه ندين کوڅاران، بهلې روژنامه څانگي نه شيپه باوه ريبيا وه رگري بو خو راکښيت، تو نه گهران بو چ دزفريني؟

دوملي: نه څه نيك ژ ناريشين سهره كي به كو روژنامه څانگي ل دهوكي نه شيابيت خهلكي لدورر خوه خرڅه بكهت، ژبه ركو خهلك پيش وهخت پشته څانگي دارايي څان به لافوكان دزانيت كو سهر ب چ لايه نين حزي څه نه، نه څه زي وي باوه ريبو بو وي خهلكي دروست ناكهت كو بشين برهنگه كي پيشه يي سهره ده ريبو دگه ل كيشه يان بكهت. ديسان خاله كا دي يا نه بونا باوه ريبو بو څان خالان زي دزفريت، نيك پترييا بابته يښ دهينه به لافكرن، دشكلي نه! راسته نه و چه نده زي نيك ژ كارين روژنامه څانگي به، يا دوي زي نه و كيشه ييښ دهينه ناراندن بدوماهي نائين، نه گهر به حسي كيشه به كا گنده ليو يان زيده گافي يان سهره پيچي بهينه كرن، چ دويچون بو ناهينه كرن. بو نمونه نه گهر زه لاهه ل سهره كيشه به كا جفاكي هاته كوشتن يان كيشه به كا گنده ليو بيت يان هر كيشه به كا دي، دي بيني نه و كيشه بنني وهك دوكيومينت هاته به لافكرن، چ راپورت و دويچون ل سهره ناهينه كرن، شروفه كرن و دويچون روه و ريشالين بابته تي ژلايو كومه لايه تي و مروفايه تي څه بو ناهينه كرن، له ورا زي نه څه به لافوكا هه نه شيت باوه ريبيا خهلكي بو خوه راکښيت، خاله كا دزي گريدي ديزايني و دارستنې و دابه شكرنا بابته تان و شيوزي به لافكرنا وان.

پسپار: گه له ک ناحیه و کومه لگه و قه زایان روژنامه و کوفار ناگه نئ، ل سته نهرئ د هوکې بخو ژى سسته که دشپو ازى به لافکرنى دا هه په، تو نابینى نه فه ژى نه گهره ک بیت بو نه بونا خوانده قای؟

دوملى: مه ئاریشه یا دسیسته مى به لافکرنى دا هه ی، بمن وهره نه گهر حزب و حکومت ل سهر فان روژنامه و کوفاران بکه ته مهرج و بیژیتى نه م دى 30٪ ئى ژ میزانییا هه وه ب ستو خو فه گرین و 70٪ ئى ژى هوین بو خوه دابین بکه ن، هینگى روژنامه بخو دى بخو کومپانیین به لافکرنى دروست که ن، نه فه ژى دى بیته نه گهره ک کو پشته قانییا دارایى بخو په یدا بکه ن، دبه رامبه ر ژى دا ده مژمیر نه هى سپیدى دى نه و روژنامه و کوفار گه هنه هه مى ناحیه و قه زا و کومه لگه هان، خه لک دى فی ر بیت وى روژنامه یى یان کوفارى بکریت، هینگى ژى بخوه دى خوانده قائل هه مى جهه کی په یدا بیت.

پسپار: تو وه ک روژنامه فانه کى بسپور دبیا قى روژنامه قانیى دا، تو چه ند هونه رى روژنامه قانى دبه لافوکین ده فه رى دا دبینى؟

دوملى: ژبه رکو هه ر ئیک ژ ده ف خوه فی ربویه و وه کو (مه درسه) کو جهه کى نامرازى کارى ل سهر به یته کرن فی ر نه بویه و لدویف زانینا خوه یا هه ولدای تشته کی پی ش کی ش بکه ت، ئالیسه نگى ژ گه له ک لایه نان فه دیار دبیت. هونه رى دیزاینى دى گه له ک تشتان لاده ت، بو نمونه ته رازنیا دانانا وینه ی ل سهر لاپه رى و دانانا مانشی تین سهره کی و مانشی تین لوه کی، کو نه فه هه مى سهرنجا خوانده قای بو خو رادکی شن. من نه قیت نه ز ناقان بیژم، به لى زوربه ی به لافوکین مه پیگیرى بکارى روژنامه قانیى ناکه ن، نه فه روژنامه یه ک لبه ر ده ستین منه، بى کو

نامازی بناځی وی بدهم، راسته وپړه کیهک دایه خوه و بابه تهک ل سهر گنده لیبی به لاق کریه، بهس دی بینی بوچوونا لایه نی سهره کی دناځ دا نینه، یان کو خوانده قا دهما فی بابه تی دخونیت پیښ وهخت دی زانیت کو فی روژنامی چ مه رهم ب به لاق کرنا فی بابه تی هه بویه، دی حکمی پیښ وهخت ل سهر دهت. ژ لایه کی دیغه گلهک بابه تیښ باش دناځ فان هه وال و بابه تان دا هه نه نه فیښ دهیښه به لاق کرن، کو روژا پاشتر مروځ دشیت راپورت و دیچوونین جوان ژی دروست بکهت، نهغه ژی بو وی چهن دی دزقریت کو مه که سین پیشه یی نینن دبواری دارشتنا هه والان دا، دقیت نفیسه ری روژنامی، نهو هه والی دگه هیته بهر دهستی وی موخل و بیژینک بکهت، دارشتنه کا دی و مانشی تی سهره کی و لوه کی دوباره داریزیت. بو نمونه هندهک راپورت نه گریډای ده می نه و مروځ دشیت بو دوو هفتیان شنوی به لاق بکهت، لقره نهغه نفیسه ره دشیت بابه ته کی روژنامه فانیی جوان ژی ده ربیخیت. خاله کا دی من دقیت نامارهی بو بدهم، نهو ژی جوړه ته مبه لیهک یا هه ی، نهو تشتی ژ لایی په یامنیری هه دگه هیته روژنامی، بتنی هندهک شاشیین زمانه وانی دی هیښه راستفه کرن و نیکسر هیته به لاق کرن، بیی کو دوباره بهیته دارشتن هه و مانشی ته کی جوان بو بهیته دهست نیشان کرن کو نهغه کاری نفیسه ری روژنامی به.

**پسیار: خه لکی چ ژ روژنامه فانیی دقیت، بهرزا ته به لاقو کین مه شیاینه
حه زا وی تیر بکن؟**

دوملی: خه لکی دقیت روژنامه فانی بو وی ببیته چاډیرهک، بو نمونه بزانت ناځا دهوکی یا ساخله مه یان نه یان تا چ راده ته ندروستی د

ژينگه‌ها خسته‌خانان دا هه‌يه، دهلگرتنا دهرمانان دا، جهين نه‌شته‌رگه‌ري لى دهينه نه‌نجامدان، خه‌لكى دقيت بزانيت كا چه‌ند حكومت نه‌گه‌رى گرانبون پانزيني يه كو بهايى نيك لتر به‌رى چه‌نده‌كى گه‌هشتبو 1200 دينارا و دبن (فه‌يديى) دا بتنى بهايى نيك لتر ژ هزار ديناران نه دبورى! خه‌لكى دقيت بزانيت بوچى نه‌فه (هافين) هات و شنوى دى گاز ل سهر مالان هيتته به‌لاڅكرن. ده‌ما حكومت به‌حسى هنده‌ك پروژهيڼ مه‌زن دكته، بوچى روژنامه‌فانى خو ليناكته‌ته خودان، دويچوونى ل سهر بابته‌تى بكته نه‌فه هه‌ثبه‌سته چاوان هاته موركن و كى نه‌فه پروژه هه‌رگرتيه و ماوى جيبه‌جيكړنا وى چه‌نده، نه‌گه‌ر ژ ماوى خوه گيرو بو، نايان نه‌و كومپانى دى هيتته سزادان يان نه، خه‌لكى دقيت گه‌له‌ك هيرده‌كاريان بزانيت، ل هه‌مى تشته‌كى ناگادار بيت تا ل بواري نيمناهيى ژى كا چه‌ند ملك و ناسايشا وى يا پاراستى يه، خه‌لكى دقيت بزانيت ده‌ما زاروكى وان دچيته قوتابخانى دهيتته قوتان يان نه، نه‌و چ زمانه دنافه‌را وى و ماموستاى دا دهيتته كرن، خه‌لكى هه‌مى تشته‌ك ژ روژنامه‌فانى دقيت بتايه‌ت نه‌و تشتين ل پشت خه‌تا سور دهينه رويدان.

پسپار: گه‌له‌ك ره‌خنى دگرن و ديژن نازاديا روژنامه‌فانى ل دهوكى نينه، به‌زرا ته نازاديا روژنامه‌فانى د چ داييه؟

دوملى: نازاديا روژنامه‌فانى دوى چه‌ندى دا ديار دبیت، كا نايان نه‌و روژنامه ژ لايى دارايى و كارگيرى فه چه‌ندا نازاده، كو به‌حس له‌مى تشته‌كى بهيتته كرن، نايان نه‌م دشين راييا گشتى دروست بكه‌ين! نازاديا روژنامه‌فانى نه‌وه تو هه‌مى تشته‌كى ب نازادانه بيژى و به‌حس

بکه‌ی، ل سهر پاريزگارۍ بنقيسۍ، ل سهر ريقه بهران، ل سهر سه روکۍ فلان دائيرۍ بنقيسۍ، دا بشيۍ باوه ريبيا خه لکۍ بده ست خوه فه بينۍ، تشتين باش و خراب بهرچاډ بکه‌ی، نه بتنی تشتی خراب بهيته بهرچاډفرن، نازاديبيا روزنامه فانی ئه وه ئه م جفاکی ئاډا بکه‌ين، جفاکی هشار بکه‌ين، جفاکی پر زانين و زانيارۍ بکه‌ين.

پسيار: تو گرنگيا گوتنا سه روکۍ نه مريکۍ يۍ سيۍ د چ دا دبيني، ده ما دبئيت: نه گه ر من بيخنه دناډه را هه لبارتنا روزنامه گه ريبيا يۍ حکومت و حکومتا يۍ روزنامه گه ري دا، نه ز دۍ روزنامه گه ريبيا يۍ حکومت هه لبارتم.

دوملي: هه ر گاډا جفاک يۍ راستگو بيت دگه ل خوه و دگه ل ميديايۍ، نه فه ويۍ چه ندۍ رادگه هينيت کو ميديا دښت ئيداره ريبيا کومه لگه هي بکه‌ت، نه گه ر ميديا دروست کارۍ خوه بکه‌ت، هينگۍ حکومت نه بيت ژۍ نه فه دۍ ميديا به مي تشته کی رابيت، ژبه رکو ميديا چاډډيره، ريبه ره و ده مان دم ژۍ دا، پيزانين و زانياران پيش کيشۍ کومه لگه هي دکه‌ت.

پسيار: روزنامه فانيا نازاد ده ننگۍ دويۍ يۍ ئوپوزسيونۍ يه، بيۍ کو قه باره يه کۍ سياسي هه بيت، بهزرا ته روزنامه فانيا نازاد هه بيت باشت نينه ژه بونا قه باره يه کۍ بوي ره ننگۍ؟

دوملي: نه ز نه دگه ل قۍ بوچوونۍ مه و حزبين مه بين ده سته لات قۍ چه ندۍ دبئزن، نه ز دبئزم دقيت ئوپوزسيون هه بيتن و رولۍ خوه بگيرت، به لۍ به داخه وه ده ما ئوپوزسيون ميديايۍ ده ردئخيت، بتنی

بو بهرچاډكړنا خه له تيڼ حكومه تي، په رله ماني و حزيڼ دهسته لات بكار دئ نيټ، ژير دكته ته ډه ډي به شه كه ژ كاري وي دناډ ډي خه لكې دا و دقټ ډي كاري ب پيشه بيانه ته نجام بده ت، ل سهر خو ډي حساب بكه ت كو ته و ډي به شه كه ژ وي كومه لگه هي، ته گره ته ډه دهسته لاته نه بايه ته و ئوپوزسيون ډي نه دبو، بهلكو دقټ بهردوو چاډان ته ماشاي هموو تشته كي بكه ت. خالا دي يا هره گرنه ته ډي ډيژم روژنامه قانيا نازاد و ئوپوزسيون هردوو پيڅه ستوينين ئاډاكرنا جڅاكي مه دهنې و ديموكراسي نه، دقټ ژيرنه كه ين نوكه ته م يڼ دخالا دهسته پيكي دا، بلا ته م هر بيژين كو ته ډه 20 ساله ته م حوكمي خو بخو دكه ين، بهلكو ته ډه بتني 4 تا 5 ساله مه هزرا هلبژارتني دروست و په يداكرنا جڅاكه كي ريڅخستي كړي و دام و دهرگه مين مه هيدې هيدې يي بهره ډ سيسته مي كارگيري ډه دچن، دقټ روژنامه قانيا نازاد خه لك پشتگيري ليڼكه ت، دهما ته و روژنامه قانه يان كوفار هاته داخستن، خه لك بزانيت كو ته و چاډيره بو وي، گوهي وي يه، چاډين وي يه و زمانې وي يه بهرامبر دهسته لاتي، هينگي ته و دي بيته فشار ل سهر دهسته لاتي، دهسته لات بخو دي بو حسابي كه ت، ژبهركو دهسته لات ډي زانيت كو خه لكه ل پشنا وي به لافوكي هه يه و دي بيژيني راوهسته.

پسيار: نه بونا ژيدهري پيزانينان روژنامه قاني بي ئوميد دكه ت يان تشتي خه له ت به لاف دكه ت، ته چ گوتن دډي دهرباره ي دا هه نه ؟

دوملی: ل سهرانسهری هریما کوردستانی مه دگه له ک خولین راگه هاندنی دا ته ککید ل سهر نه فی خالی کریه، دهرئځستنا یاسا کاری روزنامه فانی ژلای حکومه تا هریمی فه کاره کی گه له ک باش بو، نازادییا روزنامه فانی مه یا هه ی، ب سهدان روزنامه و کوفار دهر دکه فن، ده ما حکومت فانه هه میان قه بول دکه ت، ره خنا وان قه بول دکه ت، دقیت حکومت ری ل دانا پیژانینان ژی قه بول بکه ت، یاسا دانا پیژانینان بده ته په رله مانی دا کو فی یاسایی درست داریژیت. ده می پیدانا پیژانینان نه بیت، دی شاشی په یدا بن، چ نه و شاشی ژلای دسته لاتئ فه بن چ ژی ژلای ئوپوزسیونئ فه بن، د هه مان دم ژی دا، روزنامه فانی پشت به ستنئ ل ژیده ریڼ وه می ناکه ت، پشت به ستنئ ب ژیده ریڼ لاواز ناکه ت یین ئیک لایه نی، دقیت روزنامه فانی و راگه هاندنا حکومی، چ ئوپوزسیون چ ژی نه هلی و دگه ل ریځراویڼ نه حکومی ب سه نته ریڼ ره وشه نبیری فه، فشارئ بیخه سهر حکومه تا هریمی، کو یاسایه کی لدور پیدانا پیژانینان بزوترین وهخت دهر بیخیت، دا کو پروسا دیموکراسیه تی پتر به یز بیت، میدیا نازاد و میدیا نه هلی زیده تر رولی خوه ببینیت، میدیا دسته لاتئ ژی پتر خوه بگوه وریت بو خزمه تکرنا خه لکی، دقیت بیر ل میدیایان به یته کرن وه ک نامرازه کی ئافاکرنا جفاکی.

نه ف دیداره د کوفارا

چافدير دا ژماره (108)

هاتیه به لافکرن.

ته وهری دووی: رولی ریکخراوین جشاکي مه دهنی (دیداره ک و راپورته ک)

تیلی صالح موسا:

حزبېن مه بېن دهسته لات ب نوپوزسیون قه چ پلان و ستراتیژیته ت ژبو
چیکرن و دروستکرنا دیموکراسیه تی نه بوینه

پسیار: تیگه هشتنا مه بو چه مکي دیموکراسیه تی چاوانه و نه و چ
سه دهن دبنه ریگر ژبو پیاده کرن و دامه زراندا کومه لگه هکي مه دهنی
و به لافکرنا سیسته می دیموکراسیونی؟

تیلی صالح: لدویف دیتنا چاډیرین نیف دهوله تی و چالاکفانین د بیاڅي
مه دهنی دا کار دکهن، نه م یی به ره د دیموکراسیونی قه دچین، که نگی
ژی نه م دی زانین نه م ملله ته کي دیموکراسینه، ده ما نه م سهره دانا وان
ملله تین دیموکراس دکهن و ژبو وی کو بزانی کا سیمایین
دیموکراسیونی دنا ف ملله تی مه دا هه نه یا نه، دقیت مه هنده ک پیقه ر
هه بن، ژوان پیقران ژي. نیک، گه شه کرنا نابوری: هه بونا نابوری نازاد
نیک ژ بنه مایین ریخوشکه ره ژ بو فان سیمایان، مه وه ک ملله تی کورد
لقی پارچه یی هنده ک ژ وان بنه مایین نابوری هه نه، به لی نه م نه شین
بیزین مه بازرگانیا نازاد یا هه ی. نه بونا نازادیا بازرگانی ژي بو گه له ک
نه گهران دزقریت، د جیبه جیکرنا فی نازادی ژي دا مه ره م پی نازادیا
بازرگانی، تو نه شیی چ تشته کی بده ست خو قه بینی نه گه ر ته چ
شهریک نه بن، یان هه ر ری بو ته ناهیته دان، نه گه ر هات و تو نه بویه
شهریک بو چ که سان. دوو، راییا گشتی: راییا گشتی ژي د خو پيشاندان
دا و دهربرینی دا و دراگه هاندنی دا په یدا و دیار دبیت، دهربرین ژي
نه نه وه نه ز و تو بتنی لده ف نیک سوحبه ته کي بکه یین و گازندان بو نیک

دوو بكهين، بهلكو دهربرينا دروست ئه وه تو گازنده ييڼ خوه ب كومهل بكهى، ب جفاكهى ريكخستى ئه فان ريكخستيان ژى دهربرينا خوه و راييا خوه يا تايبته ههبيت. سى، دهسته لاتا سياسى: دقيت مه عه قليه تا ياسايى و ب جهئنانا ياسايى و گوهدانا ياسايى ههبيت، ئه ف عه قليه تيڼ هه نى ژى دكيمن، مه راگه هاندن و نازاديا راگه هاندنى نينه، كو دبنه ئيك ژ بنه ماييڼ سيمايى ديموكراسيوني.

پسيار: سهرلدان نافرهك بو ژ بو دوو قوناغان، ئيك حوكمه كى دكتاتورانه و پشتمى سهرلدانى ژى تو ريڼه برنى د چ ئاست دا د هه لسه نكيڼى، سه بارهت ديموكراسي كرنى؟

تيلى صالح: قوناغا پشتمى سهرلدانى قوناغه كا نه يا رون بو ژ بو ملله تى كورد، فاكته ريڼ جودا هه بون، وهك شهري نافخويى كو كاريگه ريه كا ئيكجار سلبي ل سهر خهلكى هه بو، ژبلى كو پاره كى ئيكجار مه زن بو فان شهران دهاته مه زاختم، خه لك هه مى دكه ته دبن كارتى كرن وى شهري فه و تا نوكه ژى شويوناريڼ وى شهري ته مام نه بويڼه، ژلايه كى ديڼه شهري كوردان دگه ل كوردان يان كو دگه ل په كه كى، كو ئه وى ژى ژ لايه كى ديڼه باندوره كا خراب ل سهر ره وشى هه بويه، ئه ف سياسه تا دهاته په يره وكرن ژى زيده تر سياسه ته كا حزبي ب عه قليه ته كا گوندياتى بويه و بقى عه قليه تى، مامه له دگه ل خهلكى باژيڼى دهاته كرن دگه ل جفاكى مه دهنى دهاته كرن، دهسته لاته كا خودانا فى عه قليه تى ژى بيت پينه فقيت دى حساب كهت كو موختارى گونده كى يه و عه قليه تا گوندان ژى عه قليه تا عه شاييرى يه و گه له ك جاران ئه گه ر مه قيا بويه وهك كارى ريكخراوهى بو نمونه ب پيرا بونه كى

رابباين، ده ستويری بو مه نه دهاته دان، ب بهانا کو نهغه دگهل
 عادات و تهقاليدښ جفاکی ناگونجيت، د باژيران ژي دا باشی و خرابی
 هه نه و مه رج نينه نهو تشتی بو ته باش بيت بو من یی خراب بيت و
 بهروفاژی، یان کو مه چ پلان و ستراتيزيه ته نه بوينه نه م پی جفاکی
 خواه ل سهر پریفه ببهين و نه بونا چ پلان و ستراتيزيه تان، تا نهو
 ده زگه هین راگه هاندنی نهوین ههين ژي د نه کتيف نه بوينه، نه گهر تو
 پسيار ژي بکي ژي، مه رما ته یان بهرنامی ته چيه سياسه تا ته بقی
 راگه هاندنی؟ دی بیژيت زیده تر نهو پويته ی دده مه وان تشتان یين ب
 حز و پويته دانا خه لکی فه دگریدای، یان من دقیت بیژم دفان 20
 سالین بوری دا دقیا با مه ستراتيزيه ته که بو سهروشنوی نا فاکرنا ملله تی
 لبر دهست بایه و مه ژ تاکی و خیزانی و کومه لگه می گرتبایه بهر و
 نوکه جفاکه کی دیموکراس دروست کر بایه. نه گهر نه م سهرهلدانی
 بکینه ناقبره که بو دوو قوناغان، بهری سهرهلدانی یان کو ژ سهرده می
 حوکمرانیا (سه دام حسین ی، ههر ژ سال 1979 ی وهره و تا
 سهرهلدانی، دی بینین، کو وی رژیمی هه می هه ولین بن پیکرنا
 دیموکراسيه تی کریونه نامانجا خواه و رژیمه کا دکتاتورانه مامه له دگهل
 گه لی خواه کریه و پاشماوین خواه ل سهره عقليه ته و هه می تشته کی
 هیلاينه. به لی یا من دقیت بیژم، نایا ل فان بیست سالین چوی کو ژ
 ته مه نی حوکمرانیا سه دامی زیده تر بویه، نایا نه م چهند شیاينه فان
 شوینواران نه هیلین؟ نهو پیقه رین دهسته لاتی ب دانانا که سین
 بهرپرس و خودان بریار دده ستان دا بکار ئیناين، نه ل سهر بنیاتی
 شیان ی و بسپوری و ملله تینی بویه، من ریز بو خه باتا وان هه یه،
 لقیتره مافی وان بو کو هه می جوړه خوشگوزه رانیه که (ئیمتيازاته که) بو

بهره‌فكربايه و ههمی تشتهك لبر دهستی وان هیلابایه، به‌لی ده‌مان دهمدا‌ئو پله‌یین ریڼه‌برنی و بریاردانی دا بانه دهستی خودان شیان و بسپوری و شاره‌زایان، هینگی مروفکانی و به‌رژه‌وندیڼ تایبته و رولی عه‌شیره‌تگه‌ریی، بخو دا کیم بیت.

پسیار: نه‌گه‌ر بیژین دیموکراسیکرنا جفاکی گړدایی خه‌باتا سه‌ندیکا، خه‌باتا مه‌دهنی، خه‌باتا پیشه‌یی، نازادییا تاکه که‌سی، نازادییا عه‌قلی و یه‌کسانیا ژنان و زه‌لامان فه‌ گړداییه، تو بیژنی دکومه‌لگه‌می مه‌ دا مه‌‌ئو نازادییا عه‌قلی هه‌بیت کو‌ئم بشیڼ دیموکراسیونی و که‌مه‌لگه‌می مه‌دهنی ل وه‌لاتی‌خوه بدمه‌زینیڼ؟

تیلی صالح: نه‌ز دشیم‌سالا 2005 ی بکه‌مه‌ ناڅبره‌ک بو په‌یدا‌بونا دیموکراسیونی، نه‌و ژی ب سه‌رهلدانا ئوپوزسیونی و جوره‌هه‌بونا راگه‌هاندنه‌کا نازاد‌دگه‌ل دا کو نیمچه‌ نازادیه‌ک پیڼه‌ دیار‌بویه، نه‌گه‌ر سه‌رهلدانی بکه‌ینه پیڼه‌یه‌ک دی بینین تا‌سالا 2005 ی ب عه‌قلیه‌تا گوندیاتی مامه‌له‌ دگه‌ل ههمی تشته‌کی ده‌اته‌کرن، نه‌م نوکه‌ ده‌وله‌تین و ژ ده‌وله‌تا مه‌ بتنی سنورین وی دده‌ست نیشانکری نینن، یان کو‌ئم کی‌مترین ژ ده‌وله‌تونی، مه‌ بنه‌مایین جفاکی مه‌دهنی یین هه‌ین، به‌س ئایا نه‌ف ده‌زگه‌هین هه‌ تا چ رادده‌ دکاریگه‌رن بو چی‌کرنه‌ملله‌ته‌کی مه‌دهنی یان ژی دویرخستنا عه‌قلیه‌تا عه‌شاییری. ههمی ده‌سته‌لاتان دقیت پلان و ستراتیژیه‌تا خوه هه‌بیت، به‌لی مخابن حزین مه‌ یین ده‌سته‌لات ب ئوپوزسیون فه‌ چ پلان و ستراتیژیه‌ت ژ بو چی‌کرن و دروستکرنا دیموکراسیه‌تی نه‌ بوینه، دقیت ملله‌ت به‌یته‌ دیموکراسیکرن دا بشیت ده‌سته‌لاته‌کا دیموکراسی په‌یدا بیت، بیخته‌ به‌ر پسیارکرنی،

دقیت مروڅ ژ تاکی دهست پیبکهت و تاک خیزانی پهیدا دکهت و خیزان ژی جفاکی پهیدا دکهت. هینگی دی تاکهکی نازاد و مهدهنی و دیموکراسی و گیانی لیبورینی پهیدا بیت، نهغه ته جفاکهک دروستکر هینگی ژی چ دهستهلات نهشین خوه لبر جاددی بگرن، دهستهلات نهشیت جفاکی بگوهریت، بتنی دشیت ریکی ل بهر خوش بکهت. ریخراوین جفاکی مهدهنی ژی دوو جورن، ریخراوین جهماوه ری یین سر ب حزبان فه وهك سهندیکایی کریکارا و قوتابی و خویندکارا و ماموستایان و ژنان و دیسان مه ریخراوین خویرخاز ژی ههنه، بمن وهره ریخراوین جفاکی مهدهنی نه شیاینه ب دروستاهی برولی خوه یی نهکتیف رابین، د بهرامبهر ژی دا من نه دیتی یه دهزگههکی راکهاندنی خودان ستراتیژیته خوه یا تاییهت بیت، بتاییهت نهگر ل لاپهرین روژنامه یین خوه بنیرین بتاییهت لقی دهقهری، دی بینین لاپهرین جفاکی گهلهك دلاوازن و نه ل ناستی پیدفی نه، نهو کهسی دخوینیت ژی نزانیت کا فی روژنامی ژ نازاندنا وی بابه تی چ دقیت و سیاستا وی چیه، نهو سیاست د چ بواره کیدا یه نایا مه رهمین سیاسی نه ل پشت یان جفاکی یان ژی نایینی. براستی دیموکراسیه کا بهرهللایه، نهبونا که سین شارهزا و بسپور بتنی یا بویه پرکرنا لاپه ران، ستراتیژیته تا روژنامه قانیا نازاد ژی لدهف مه ستراتیژیته ته کا سهقه ته ژبهرکو بتنی ل وی تشتی دگهریت یی پی دهسته لاتی گرونه بار دکهت، ژیردکن کو نه رکی وان چیکرنا جفاکی یه، نه بتنی دهست نیشانکرنا کیماسیان، دقیت نه ف روژنامه قانیا هه ل وی تشتی بگهریت یی پی جفاک دروست دبیت، تاکه کهس ئاڤا دبیت و نازاد دبیت، نهغه 15 ساله نه ز دکاری ریخراوین مهدهنی دا کار دکهم، من نه دیته نه چ

دهرگه، نه چ حزب و نه چ راگه هاندنان په لانه ك و ستراتيزيه ته ك دراشتي هه بيت يان بخو دانا بيت ژ بو پيشقه برنا جفاكي، پششفه چوونا مه پتر د ئا فاهيا و بيناسازي و مه زنكرنا باژيري ژ لايي ئا فهدانيي دا دهيتته ديتن، ئه فه زي به روقاژييا وي بيروكي په كو ئه گهر مه جفاكه كي ساخلم هه بيت دي مه ملله ته كي ساخلم زي هه بيت، به ئي ده ما جفاك يي ساخلم نه بيت تو چند به رپرسان بگهورى و ريغه به ران بگهورى، بتني دي ئا فه هينه گهورين و زيده تر نه، دقيت بو مه يا خوييا بيت كو 20 سال گه له كن و ئه گهر مه بقيت ئه م چاكسازيان بكهين و گهنده لياي نه هيلين و ببينه جفاكه كي مه دهنى و براست ملله ته كي ديموكراس بين و ژ بو ديموكراسيه تي كار بكهين، دقيت مه پلان و ستراتيزيه تين گونجاي هه بن، ژبو گهورينا جفاكي و ئه فه زي ناهيته دى ئه گهر ئه م كار ژبو نه كهين.

ئه قدياره د كو قارا دا

ژماره (106) هاتيه

به لافكرن.

دوره نجام

هر څه کولینه کي ښه مزاره کا هه بیت، ل داویي دقیت هنده ک دوره نجام بو بهینه دست نیشانکرن، دا ټو څه کولین و مزارا هه یا به ره مدار بیت. بو څه کولینا خوه ژي و سه ررایي وان هه می خالین دناڅ ټیک را و پیڅکه گریډای و ټالوز، به لی دشیان دایه ټه م دچند خاله کان دا دوره نجامان ریژ بکهین، ټو ژي:

- گرنگی ب کهرتي روژنامه قانیي بهیته دان و هه می ټاسانکاری بو روژنامه نفیسان بهینه کرن ژبو ټازادکرنا قی بیاقی و به رده سترنا ژیده ری پیزانینان کو خه ک روژنامي ب ژیده ری دروستي خوه بزانیته.
- هه ول بهیته دان بو ریڅو کشرني لبر گه هشتنا روژنامي بو دویرترین بازي ټاکنجیبوني، گوند و ناحیه و کومه لگه ه هر جهی قوتا بخانه لیه هی.

- دویڅوونین به رده وام بو روژنامه قانیي بهیته کرن و ټو تشتی ټیدا دهیته ټازراندن و بلاڅکرن، دویڅوونه ک ژلایي جهین په وه نیدار بو بهیته کرن و ټو دویڅوونا هه، نه بتني خبري ل سه ر کاغه ز بیت.
- گرنگی ب به لافکرنا روژنامي بهیته دان و هه می جوړه کي ټاسانکاریان بو بهیته کرن، کو ب جوانترین شیوه ده رچن و خه لکی بو خوه راکښن.

- پتر ریژ ل پیشه یي روژنامه قانیي بهیته گرتن، دا روژنامه نفیس باشر بکاری خوه رابیت، ژیده ری پیزانینان بکه قیته دخزه تا وی دا.
- هه ول بهیته دان ریښ بلاڅکرنی و ریکلان بو روژنامه قانیي بهینه ټاسانکرن، ژبو کو ټه ژ روژنامه پشت به ستني ل خو بکه ت، ټه څه ژي ناهیته کرن ټه گه ر جهین په یوه نیدار دهاری کار نه بن.

په رتووكيڼ چاپكړي ښيڼ نڅيسهري

1. بارانا دينا، هه لېبه ست، سالا 2000 ځي د هوك.
2. هوزانځاني مللي حوسنيي بامه رني، به رهه څكرن، 2002 ځي د هوك.
3. دومينه، هه لېبه ست، 2004 ځي د هوك.
4. دهفته را بي گونه هيي، هه لېبه ست، 2005 ځي د هوك.
5. ژ به رپه ريڼ كه څن - سه رها تيڼ كوردي، 2007 ځي د هوك.
6. هوزانځاني مللي مه لا حه سه ني سه رده رگه هي، به رهه څكرن، 2009 ځي د هوك.
7. نڅيسينا هه والي روژنامه ځاني، 2009 ځي د هوك.
8. هه ناسه ييڼ شعري، هه لېبه ست، 2010 ځي د هوك.
9. شاعرين بامه رني... ژ نالبه ندي مه زن بو نالبه ندي بچويك، 2011 ځي د هوك.
10. شه څين چله يي، چيړوك و چيځانو كيڼ كوردي، 2011 ځي د هوك.
11. دهسته ه لاتا چاري (گومانانا دناڅبه را روژنامه گه ربي و وه رگري دا - پاريزگه ها دهوكي وه ك نمونه).

Ebdurehman Bamernî

Desthelata Çarê

Gumana Di Naxbera Rejnâmevanî û Wergirî da

(Parêzgeha Duhokê wek nimûne)

